

**DUURZAME ENERGIECENTRALE MAASTRICHT
(DECM)**

**MEDEDELINGSNOTITIE
WINDPARK LOCATIE MAASTRICHT**

IMTECH NEDERLAND BV

1 juni 2011
075529691:A.8 - Definitief
B01055.000391.0100

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Mededeling en milieueffectrapportage	5
1.3	Betrokken partijen en procedure	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Achtergronden en doelstelling	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Doelstelling	8
2.3	Achtergronden en ontwikkelingen	8
2.3.1	Windenergie in Nederland	8
2.3.2	Windenergie in Limburg	9
2.3.3	Windenergie in Maastricht	10
2.4	Beleid en regelgeving	12
3	Alternatieven	13
3.1	Referentiesituatie	13
3.2	Alternatieven	13
3.2.1	Basisplan	14
3.2.2	Alternatief A	15
3.2.3	Alternatief B	16
4	Aanpak en effectbeoordeling	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Relevante aspecten	17
4.2.1	Landschap	17
4.2.2	Archeologie	18
4.2.3	Ecologie	18
4.2.4	Externe veiligheid	18
4.2.5	Geluid	19
4.2.6	Slagschaduw	19
4.2.7	Water	19
4.2.8	Energieopbrengst	19
5	Procedure en planning	21
5.1	Overzicht m.e.r.-procedure	21
5.2	Raadpleging	23
Bijlage 1	Beleid en regelgeving	25
Bijlage 2	Raadsvoorstel "Stand van zaken DECL en vervolgstappen"	44

Bijlage 3	Geraadpleegde bronnen	45
Bijlage 4	Instemming plaatsingsvoorstel	46
Colofon		47

HOOFDSTUK

1 Inleiding

1.1**AANLEIDING**

Twee duurzame centrales
één in Maastricht
één in Venlo

Het voornemen:
windturbines Lanakerveld
Onderdeel van DECM

De provincie Limburg, gemeentelijke overheden en bedrijven in Limburg hebben grote ambities op het gebied van de toepassing van duurzame energie. Belangrijk speerpunt hierbij is de bouw van de Duurzame Energie Centrale Limburg (hierna DECL). Imtech Nederland B.V. (hierna Imtech) heeft het voornemen om voor de DECL verschillende opwekkingsmogelijkheden voor duurzame energie te realiseren, namelijk windenergie, zonne-energie en energie uit biomassa¹. De DECL bestaat voorsnog uit twee duurzame energiecentrales in twee gemeentes, te weten Maastricht (DECM) en Venlo (DECV). Binnen deze gemeentes worden de verschillende opwekeenheden voor duurzame energie ieder apart op verschillende locaties ondergebracht. Voor de verschillende opwekmogelijkheden in Maastricht en Venlo worden afzonderlijke procedures gevolgd. De reden hiervoor is dat voor de realisatie van deze opwekmogelijkheden een ander tijdsplan geldt en dat de effecten op de omgeving per opwekmogelijkheid substantieel verschillend zijn.

In voorliggende mededelingsnotitie wordt het voornemen 'de aanleg van het windturbinepark "Lanakerveld" in Maastricht' beschreven. In Afbeelding 1 is de locatie van het zoekgebied voor het park weergegeven. Het nieuwe windturbinepark is een afzonderlijk onderdeel van de Duurzame Energie Centrale Maastricht (hierna DECM).

Afbeelding 1

Zoekgebied in Lanakerveld

¹ Naar aanleiding van dit project wordt ook een waterkrachtcentrale gerealiseerd. De waterkrachtcentrale in de Maas zal worden gerealiseerd door Waterkrachtcentrale Borgharen B.V. en zal geen deel uitmaken van deze MER-studie en/of aanvragen om vergunning.

1.2

MEDEDELING EN MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

Voor de realisatie van het windturbinepark gaat Imtech een omgevingsvergunning aanvragen. Daarnaast voert gemeente Maastricht een partiële herziening van het Bestemmingsplan Lanakerveld uit ten behoeve van deze ontwikkeling. Om inzicht te krijgen in de mogelijke milieueffecten wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

IMTECH volgt m.e.r.- procedure

Met voorliggende mededelingsnotitie kondigt Imtech Nederland B.V. aan een milieueffectrapportage (m.e.r.) te doorlopen voor het project 'Windturbinepark Maastricht'. De m.e.r.-procedure is een hulpmiddel in de besluitvorming over het bestemmingsplan. Het doel van de m.e.r.-procedure is het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen in de besluitvorming. In hoofdstuk 5 is meer informatie opgenomen over de m.e.r.-procedure.

De mededelingsnotitie Achtergrond en doelstellingen voorgenomen activiteit

In deze mededelingsnotitie worden de achtergrond en doelstellingen van de voorgenomen activiteit, het beleidskader, de te volgen procedure, de uitgangssituatie en de voorgenomen activiteit beschreven. Ook komen de te onderzoeken alternatieven en de mogelijke gevolgen voor het milieu in deze mededelingsnotitie aan de orde.

Omdat het initiatief dichtbij de Belgische grens ligt is en er mogelijk milieueffecten zijn op Belgisch grondgebied, wordt België betrokken bij de m.e.r.-procedure. Zie hiervoor onderstaand kader.

GRENSOVERSCHRIJDENDE M.E.R.: EISEN EN AFSPRAKEN

Op 25 februari 1991 is in Espoo (Finland) het VN-verdrag over grensoverschrijdende milieueffectrapportage tot stand gekomen. Kern van het Espoo verdrag is dat in het geval van mogelijke grensoverschrijdende milieugevolgen het publiek en autoriteiten in het buurland op dezelfde wijze en tijd worden betrokken bij de m.e.r.-procedure als de autoriteiten en het publiek in Nederland.

Informeren en betrekken buurland

Indien blijkt dat als gevolg van een in een plan dan wel besluit voorgenomen activiteit sprake is van mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu in een ander land (en dus sprake is van een m.e.r.-plicht) moet de regering van dat land of een door die regering aangewezen autoriteit zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld, maar in ieder geval niet later dan dat het publiek in eigen land op de hoogte wordt gesteld. De wet regelt dan ook dat de kennisgeving van het voornemen gepubliceerd moet worden in het andere land indien er sprake is van mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu in dat andere land.

Grensoverschrijdende stappen in m.e.r.-procedure

Navolgend is een overzicht van gegeven van verschillende gezamenlijke stappen die in de Wet milieubeheer staan:

- Op verzoek van het bevoegd gezag dient de initiatiefnemer een vertaling van de samenvatting van het milieueffectrapport in de landstaal van het andere land te verstrekken aan dat land.
- Indien sprake is van mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu in een ander land dan zal een openbare kennisgeving van de aanvraag en het milieueffectrapport in dat land worden gepubliceerd.
- Indien de Commissie m.e.r. advies geeft in de m.e.r.-procedure zal de Commissie daarbij tevens ingaan op de mogelijk belangrijke nadelige grensoverschrijdende gevolgen.

- Bij de motivering van het plan of besluit dient aangegeven te worden op welke wijze de mogelijke belangrijke nadelige grensoverschrijdende milieugevolgen zijn meegenomen.

Nederland en Vlaanderen hebben gezamenlijk een stappenschema opgesteld en in 1994 vastgesteld: 'Het stappenschema grensoverschrijdende milieueffectrapportage Nederland-Vlaanderen'.

1.3

BETROKKEN PARTIJEN EN PROCEDURE

Initiatiefnemer

Imtech Nederland b.v.
Special Market Solutions / Energy Solutions
Oude Middenweg 19
2491 AC Den Haag
Contactpersoon: Dhr. Richard Quaden

Bevoegd gezag

Gemeente Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht
Contactpersoon: Dhr. Peter Rempelberg

Commissie voor de milieueffectrapportage

De m.e.r.-procedure en met name de rol van de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie m.e.r.) geeft alle belanghebbenden de garantie dat de besluitvorming een toetsbare weg doorloopt, waarbij inspraak en advies wezenlijke elementen zijn. De gemeente Maastricht heeft de Commissie m.e.r. gevraagd om te adviseren over reikwijdte en detailniveau. In dit advies gaat de Commissie m.e.r. in op de onderwerpen die in het milieueffectrapport (MER) aan de orde moeten komen.

Zienswijzen en raadpleging

Belanghebbenden krijgen de mogelijkheid om gedurende 6 weken zienswijzen in te dienen op het voornemen. De zienswijzen, voorzien van een reactie van de gemeente, worden als bijlage bij het MER gevoegd.

In dezelfde periode worden wettelijke adviseurs en betrokken bestuursorganen door het bevoegd gezag geraadpleegd over de reikwijdte en detailniveau van het MER.

Zienswijzen op de mededelingsnotitie kunnen schriftelijk worden verzonden naar:

Gemeente Maastricht
t.a.v.: Dhr. Peter Rempelberg
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Bij de indiening van de zienswijze vermeldt u tenminste: uw naam, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en handtekening.

1.4

LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de achtergrond en de doelstelling van het voornemen. Ook de locatie en locatieafwegingen worden hierin beschreven. In dit hoofdstuk is te lezen waar en hoe Imtech het windturbinepark wil aanleggen en hoe deze keuze tot stand is gekomen. Het hoofdstuk wordt afgesloten met relevant beleid en regelgeving. Hoofdstuk 3 behandelt de voorgenomen activiteit en alternatieven en varianten daarop. Hoofdstuk 4 beschrijft de effecten die in het MER worden onderzocht. Hoofdstuk 5 gaat in op de m.e.r.-procedure.

In bijlage 1 is het beleidskader uitgebreid beschreven. In bijlage 2 is het Raadsvoorstel "Stand van zaken DECL en vervolgstappen" toegevoegd en bijlage 4 vormt de Instemmingsbrief van het Raadsvoorstel. Bijlage 3 geeft een opsomming van de geraadpleegde bronnen.

HOOFDSTUK 2 Achtergronden en doelstelling

2.1 INLEIDING

Vanuit het Rijk en provincie Limburg zijn er doelstellingen geformuleerd op het gebied van duurzame energie over bijvoorbeeld de hoeveelheid energie die duurzaam opgewekt moet worden en waar dat het beste kan gebeuren. Daarnaast is er wet- en regelgeving en beleid op het gebied van windenergie en milieubeleid waar rekening mee gehouden moet worden bij het voornemen. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de doelstelling, de achtergrond van het voornemen en het relevante beleid.

2.2 DOELSTELLING

De doelstelling van Imtech is:

Het realiseren van een windturbinepark, bestaande uit vier windturbines, in het Lanakerveld dat past binnen de bestaande kaders en invulling geeft aan de doelstellingen en prestatie-eisen van de verschillende overheden.

De kaders, doelstellingen en prestatie-eisen van de verschillende overheden staan hieronder beschreven. De windturbines hebben een gezamenlijk opgesteld vermogen van ongeveer 12 Mw (4x3Mw). Daarmee produceren de windturbines duurzame elektriciteit voor ruim 10.000 huishoudens in Maastricht (circa 33 GWh/jaar).

2.3 ACHTERGRONDEN EN ONTWIKKELINGEN

2.3.1 WINDENERGIE IN NEDERLAND

EU wil in Nederland 14% duurzaam energiegebruik

De EU-taakstelling voor duurzame energie komt voor Nederland neer op 14% van het energiegebruik in 2020. In het laatste regeerakkoord heeft het nieuwe Kabinet deze ambitie bijgesteld naar de Europese taakstelling. Eén van de ambities uit het werkprogramma is om het aandeel duurzame energie van 2% in 2007 te vertienvoudigen voor 2020. Het streven naar een duurzame energieopwekking speelt in Nederland dus een steeds grotere rol. Niet alleen is er inmiddels beleid teneinde uitstoot van CO₂ terug te dringen, ook motieven als de stijgende olieprijs en het in zicht komen van de bodem van de gasvoorraad in Nederland stimuleren het nadenken over alternatieven. In het werkprogramma 'Nieuwe energie voor het klimaat' (VROM 2007) zijn door het voormalige ministerie van VROM ambities

opgesteld voor het beperken van de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO₂. De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van deze gassen.

Nieuwe inzet rijk is 6000 MW op land

Provincies hebben zich daaraan gecommitteerd

De nieuwe beleidsinzet van het Rijk is om in 2020 voor 6000 MW vermogen te plaatsen aan windenergie op land en ook 6000 MW op zee. Momenteel worden per provincie nieuwe afspraken geformuleerd om deze nationale doelstelling te realiseren. Het Rijk wil de ambities dit keer vast leggen in een Algemene Maatregel van Bestuur zodat er nu een verplichting ontstaat. Middels de Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW) hebben alle provincies zich in 2001 gecommitteerd om zich actief in te zetten om een overeengekomen taakstelling te halen. Aan de overall taakstelling van 1500 MW windenergie in 2010 is op nationaal niveau reeds in 2007 voldaan. Anno 2010 is in Nederland ruwweg 2200 MW aan windenergie gerealiseerd, waarbij het leeuwendeel staat in de windrijke kustprovincies als ook in Flevoland.

2.3.2

WINDENERGIE IN LIMBURG

Op dit moment staan er in Limburg drie turbines, vlak bij elkaar bij Locht ten zuiden van Kerkrade. Het totaal opgesteld vermogen van deze opstelling is 5,2 MW. Inmiddels zijn er ook drie initiatieven waarbij de planologische procedure in een vergevorderd stadium verkeert of waarbij de provincie de ontwikkeling actief stimuleert. Het gaat hier om een opstelling bij de nieuwe Greenport in Venlo, in het Leudal bij Neer en om het bedrijventerrein Lanakerveld bij Maastricht. Het totaal opgesteld vermogen van deze initiatieven is 36,2 MW.

In overleg met het Rijk over de nagestreefde windenergie op land is door de provincie onlangs een taakstelling voor Limburg voorgesteld van 60 MW aan windenergie in 2020. De provincie Limburg heeft in 2008 in het Energieprogramma Limburg vastgelegd dat zij streeft naar een percentage van 20% duurzame energie in 2020. Deze 20% omvat bij het huidige elektriciteitsverbruik 17,5 miljard kWh.

Windenergie belangrijk voor ambities provincie Limburg

Energie uit wind vormt, door de forse technische ontwikkeling in de laatste decennia, een belangrijke bron van energieopwekking. De mogelijkheden voor windenergie in Limburg zijn door de ontwikkeling van steeds grotere turbines in de afgelopen jaren gestegen. Het aantal initiatieven is ook gegroeid. Daarbij is recent door het kabinet in de Crisis- en herstelwet bepaald dat de provincie mee moet werken aan het realiseren van initiatieven tussen de 5 en 100MW, tenzij deze strijdig zijn met het beleid.

Op zoek naar potentiële locaties voor duurzame energie

Op basis van bovenstaande is de provincie op zoek gegaan naar potentiële locaties voor duurzame energie. Inzet van de planvorming door de provincie is geweest om te komen tot een duidelijke visie waar de DECL (met daarin onder andere de windturbines) geplaatst zou kunnen worden en waar niet. Daartoe heeft de provincie een haalbaarheidstudie (2008) en een locatie- en vergunningenanalyse uit laten voeren (2008). Uit deze studies zijn drie locaties als kansrijk naar voren gekomen:

- § Venlo (Klavertje vier).
- § Sittard-Geleen (NED-Car terrein).

§ Maastricht (Belvédère gebied).

Later heeft Sittard-Geleen zich uit het project teruggetrokken en zijn Maastricht en Venlo overgebleven.

Landschappelijke inpassing

De huidige generatie turbines heeft, gezien zijn hoogte van tussen de 80 en 140 meter, een grote ruimtelijke impact. Vanwege deze impact is gekozen om eerst een landschapsvisie op te stellen. Het doel hiervan is om te komen tot beleid voor windenergie middels een aanvulling van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)

Vier denkrichtingen voor locaties vanuit landschap

In het Landschapadvies Windenergie Limburg (2011) worden vanuit landschap vier denkrichtingen opgesomd waar windturbines kunnen staan:

- § Grote ruimten. De vanuit het landschap meest voor de hand liggende plekken zijn de ruime, open en windrijke delen van Limburg.
- § Dynamiek. Een tweede vaak voorkomende plaatsingsstrategie is het koppelen van turbines aan de dynamische functies in ons land, denk aan de plaatsing van turbines bij haven-, industrie-, bedrijventerreinen en glastuinbouw.
- § Beweging. Een koppeling aan de lange, doorgaande lijnen van formaat, zoals kanalen, dijken en snelwegen vormen een derde denkrichting.
- § Imago. Een laatste denkrichting is de turbines als vertegenwoordigers van een nieuwe, duurzame economie te zien. Zo stimuleert het Rotterdams Havenbedrijf de komst van de turbines en onderzoekt de gemeente Almere de plaatsing met het oog op zijn inzet om de stad te ontwikkelen volgens het 'cradle to cradle' principe.

Drie kansrijke zones in Limburg

Waaronder ook Lanakerveld

Vanuit het Limburgse landschap bezien, zijn er uiteindelijk drie kansrijke zones voor de plaatsing van windturbines. Bij de selectie gaat het zowel om de landschappelijke schaal, de nabijheid van belangrijke natuur en recreatiegebieden als om de beleving en de activiteiten in deze regio.

1. Grote industrieterreinen. De studie pleit voor een beperking tot Klavertje-vier, de sterk geïndustrialiseerde corridor in de Maasvallei langs de A2 tussen de Clauscentrale en het terrein van Chemelot.
2. De grensstreek. Voorkeursgebieden zijn het ruimere landschap bij Koningsbosch en de bedrijventerreinen Avantis/Trilandes en Lanakerveld.
3. Peelland als windlandschap. De voorkeursgebieden liggen bij de jongere, ruimere ontginningen en bij de gebieden waar de intensieve veehouderij zich momenteel concentreert. Deze locaties liggen bij Horst in het noorden en bij Nederweert in het zuiden.

Samenvattend betekent dit dat het voornemen past binnen de provinciale benadering.

2.3.3

WINDENERGIE IN MAASTRICHT

Parallel aan de afwegingen van de provincie heeft de gemeente Maastricht haar beleid ten aanzien van windturbines in een aantal stappen uitgewerkt.

Quickscan windenergie

Om te beginnen heeft de gemeente een Quickscan Windenergie (2006) uitgevoerd. De conclusie van dit rapport is verwoord in de collegenota "Windenergie in Maastricht".

Deze quickscan geeft inzicht in de kansen en bedreigingen voor het realiseren van een windmolenpark in Maastricht. Op basis van deze quickscan is gebleken dat het realiseren van ten minste drie windmolens in Maastricht technisch en economisch haalbaar is. Hoewel niet onmogelijk kleven er ook bezwaren aan het plaatsen van windmolens binnen de stadsgrenzen (ruimtebeslag, visuele inpassing). Op basis van de quickscan komen, na alle relevante belangen tegen elkaar te hebben afgewogen, in Maastricht twee potentiële locaties in aanmerking voor de realisatie van windmolens. Dit zijn de locaties de Beatrixhaven en het bedrijventerrein Lanakerveld.

Meningspeiling windenergie in Maastricht en collegenota.

In april/mei heeft het IVAM te Amsterdam een meningspeiling uitgevoerd onder de Maastrichtse bevolking en het bedrijfsleven over windenergie.

Landschappelijke inpassing windturbines

In een latere studie "Windenergie Maastricht, Landschappelijke inpassing windturbines (2010)" zijn de potenties voor windenergie op het bedrijventerrein Beatrixhaven en het toekomstige bedrijventerrein Lanakerveld beschouwd. Omdat beide bedrijventerreinen nabij een aanvliegroute voor het vliegveld Maastricht-Aachen Airport liggen, hebben ook de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de Luchtverkeersleiding Nederland naar de mogelijkheden gekeken.

Bedrijventerrein Beatrixhaven

Voor Beatrixhaven maakt de Inspectie Verkeer en Waterstaat bezwaar tegen de voorgenomen plannen omdat een windpark hier de aanvliegroute voor Maastricht-Aachen Airport verstoort. Veel lagere masten met kleinere rotoren zouden hier wel mogen, maar dergelijke opstellingen zullen hier niet rendabel zijn.

Aan de grens: Lanakerveld

Het nog te ontwikkelen bedrijventerrein Lanakerveld wordt aan het reeds bestaande Belgisch bedrijventerrein in het Noordwesten geschakeld. Ten zuiden van het westelijk deel van het Lanakerveld liggen diverse woonwijken. Ten zuiden van het oostelijk deel van het Lanakerveld ligt het Zouwdal. In het definitieve ontwerp van het bedrijventerrein zullen zowel de plekken van de windturbines als ook de consequenties hiervan voor de verkaveling en inrichting van het bedrijventerrein worden verwerkt.

Hoewel een deel van de turbines in de beschermingszone van het Instrument Landing

System ligt verleent de Inspectie Verkeer en Waterstaat op basis van de voorgelegde gegevens in principe ontheffing voor de aanleg van dit windpark. In een later stadium zal een definitieve opstelling met definitieve tiphoogtes door de Inspectie van Verkeer en Waterstaat opnieuw worden getoetst.

Bidbook en aanbesteding

De provincie Limburg heeft een openbare aanbestedingsprocedure doorlopen voor de realisatie van de DECL. In het kader van deze procedure heeft de gemeente Maastricht een

Beatrixhaven geen
mogelijke locatie
windturbinepark

Lanakerveld wel mogelijke
locatie windturbinepark

bidbook opgesteld, waarin het college aangeeft dat ze graag mee wil werken aan de realisatie van de DECL in Maastricht en dat het gebied Lanakerveld en Belvédère daarvoor geschikt is. Vervolgens heeft de provincie gesprekken gevoerd met marktpartijen en is Imtech geselecteerd om twee duurzame centrales te realiseren, één in Venlo en één in Maastricht. Hiervoor is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten tussen de provincie Limburg en Imtech.

Raadsbesluit

Maastricht heeft voorkeur voor Lanakerveld

De gemeente Maastricht heeft middels een raadsbesluit d.d. 1 februari 2011 haar voorkeur uitgesproken voor Lanakerveld. Het bijbehorende raadsvoorstel is als bijlage 2 bij deze notitie opgenomen. Op het plaatsingsvoorstel van Imtech, gebaseerd op eerdere inpassingsstudies, heeft de gemeente Maastricht positief gereageerd. Deze reactie is als ingekomen brief als bijlage 4 opgenomen.

2.4

BELEID EN REGELGEVING

Overzicht van relevant beleid

Deze paragraaf geeft een overzicht van het relevante beleid op Europees, nationaal, provinciaal en gemeentelijk schaalniveau.

In Tabel 1 wordt het relevante beleid benoemd. In bijlage 1 wordt het beleid nader toegelicht.

Tabel 1

Relevant beleid

Beleidskader	
Europees beleid	Nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen Richtlijn 2009/28/EG
	KaderRichtlijn Water (KRW)
	Verdrag van Valletta (1992)
	Vogel- en Habitatrichtlijn
Rijksbeleid	Nota Ruimte
	Nationaal milieubeleidsplan
	Beleidslijn Grote Rivieren
Provinciaal beleid	Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (Actualisatie 2008, 2009 en 2011)
	POL-aanvulling windenergie
	Omgevingsverordening Limburg
	Landschapsvisie Zuid-Limburg
	Energieprogramma Provincie Limburg (EPL)
Gemeentelijk beleid	Stadsvisie 2030
	Natuur en Milieu Plan Maastricht 2030 (NMP)
	Bodembeheerplan
	Structuurbeeld en mobiliteitsbeeld
	Energienota 'Maastricht steekt energie in het klimaat' (Energienota)
	Vigerende bestemmingsplannen

HOOFDSTUK 3 Alternatieven

3.1

REFERENTIESITUATIE

Momenteel is het landbouwgebied

Het windturbinepark Lanakerveld te Maastricht, wordt gerealiseerd in een gebied dat thans de bestemming "industriegebied nader uit te werken" heeft. Het plangebied ligt in het noordwesten van de gemeente Maastricht. Momenteel is het gebied een landbouwgebied en is er geen ontsluitingsweg en overige infrastructuur aanwezig.

Ten noorden van het plangebied, in België, ligt een industriegebied met daarin vier windturbines. Ten westen van het plangebied, ook in België, ligt het Natura 2000-gebied (Overgang Kempen-Haspengouw). In Nederland grenst het plangebied in het zuiden aan het Zouwdal, een ecologisch waardevol gebied dat thans deels is afgeschermd en later in het geheel wordt afgeschermd van het Lanakerveld met een groene buffer. In het oosten wordt het gebied begrensd door een spoorlijn.

3.2

ALTERNATIEVEN

Het MER richt zich op alternatieven binnen het zoekgebied, zogeheten inrichtingsalternatieven. Er is een aantal randvoorwaarden gesteld waaraan de verschillende alternatieven minimaal moeten voldoen. In Tabel 2 zijn deze randvoorwaarden met toelichting weergegeven.

Tabel 2

Randvoorwaarden
alternatieven

Randvoorwaarde	Toelichting
Begrenzing van het zoekgebied	Het zoekgebied is afgebakend van de Belgische grens tot aan de groene verbindingszone. De gemeente heeft gesteld dat het Zouwdal vrij dient te blijven van activiteiten. Met België is afgesproken dat er geen overdraai plaatsvindt op Belgisch grondgebied.
Aantal turbines	Met de gemeente en de provincie is afgesproken dat er 4 windturbines geplaatst zullen worden.
Lijn van de turbines	De rechte lijnopstelling loopt evenwijdig aan de hoofdweg. De lijn van de turbines loopt ongeveer parallel aan de lijn van de Belgische turbines. Dit betekent dat de turbines van zuidwest naar noordoost staan.
Masthoogte	De masthoogte van de turbines is minimaal 100 meter en maximaal 120 meter en een rotordiameter van maximaal 116 meter.
Samenhang met bestaande windpark	Uitgangspunt is een lijnopstelling in samenhang met het bestaande windpark. De turbines worden zo veel mogelijk op onderling gelijke afstand gezet.
Type turbines	De samenhang met de bestaande turbines wordt gewaarborgd door uitvoering van de turbines in één type, met bepaalde verhouding tussen de ashoogte en rotordiameter en een zo klein mogelijke gondel. De turbines hebben dezelfde grijswitte kleur, zonder (kleur-) accenten.

Op basis van deze randvoorwaarden is eerst een basisplan ontwikkeld (zie paragraaf 3.2.1). Op basis van een aantal uitgangspunten (zie Tabel 3) zijn twee alternatieven ontwikkeld. In het MER worden naast het basisplan nog de twee alternatieven beoordeeld, namelijk alternatief A en alternatief B (zie paragraaf 3.2.2 en 3.2.3). In deze alternatieven is de opstelling van de windturbines naar het noorden verplaatst. De alternatieven zijn samengesteld op basis van de criteria in Tabel 3.

Tabel 3

Criteria bij
alternatievenontwikkeling

Aspect	Criteria	Toelichting
Natuur	Natura2000	De windturbines mogen geen significant negatieve effecten hebben op Natura2000 gebied Overgang Kempen-Haspengouw in België.
	Groene buffer	De groene buffer dient als een corridor voor fauna. Turbines kunnen hier een negatief effect op hebben. Bij het ontwikkelen van de alternatieven is rekening gehouden met de afstand tot de groene buffer.
Archeologie	Archeologische vindplaatsen	Er zijn enkele archeologische vindplaatsen in het gebied. Bij het ontwikkelen van de alternatieven is gezocht naar locaties waar die aantasting beperkt is.
Geluid	Geluidshinder op natuur	Geluid van de geluidshinder van de windturbines op beschermde fauna door vergroten van de afstand.
	Geluidshinder op woningen	Beperking van de geluidshinder door vergroten van de afstand tussen woningen en windturbines
Landschap	Belevingswaarde	Zichtbaarheid van de turbines vanuit de directe en wijde omgeving (stadsilhouet en cumulatie met andere ruimtebepalende elementen in de omgeving)
	Samenhang bestaande turbines	Samenhang van de opstelling met het bestaande windpark
	Effecten op landschappelijke en cultuurhistorische waarden	Aansluiting op bestaande landschappelijke structuren en aantasting landschappelijke en cultuurhistorische waarden
Opbrengst	Elektriciteitsproductie	Turbines hebben als doel om elektriciteit op te wekken. De opbrengst kan gemaximaliseerd worden, door zo groot mogelijke turbines te plaatsen en deze op een zo groot mogelijke afstand van elkaar te plaatsen. Een andere manier om de opbrengst te maximaliseren is door turbines niet in lijn met de overheersende windrichting te zetten, maar de turbines verspreid in het landschap te plaatsen.

3.2.1

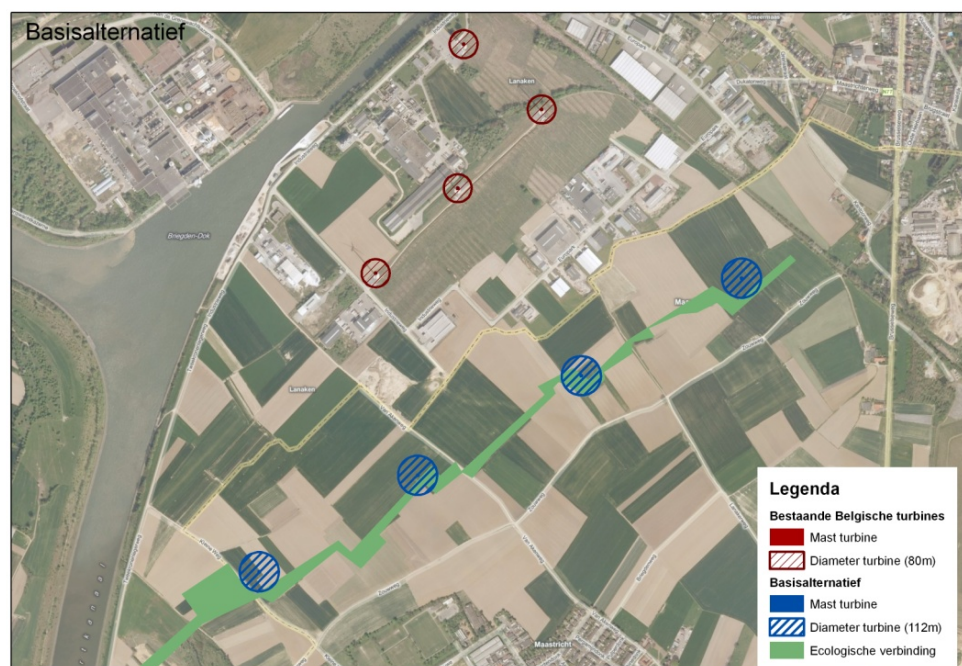
BASISPLAN

Het basisplan is een lijnopstelling met een regelmatige onderlinge afstand evenwijdig aan het bestaande Belgische windpark. De turbines staan op enige afstand van de middenas, direct naast de groene buffer. In de opstelling is ruimte voor een toekomstig bedrijventerrein. De windturbines worden ontsloten met een nog aan te leggen grindweg.

In Afbeelding 2 is het basisplan weergegeven.

Afbeelding 2

Het basisplan

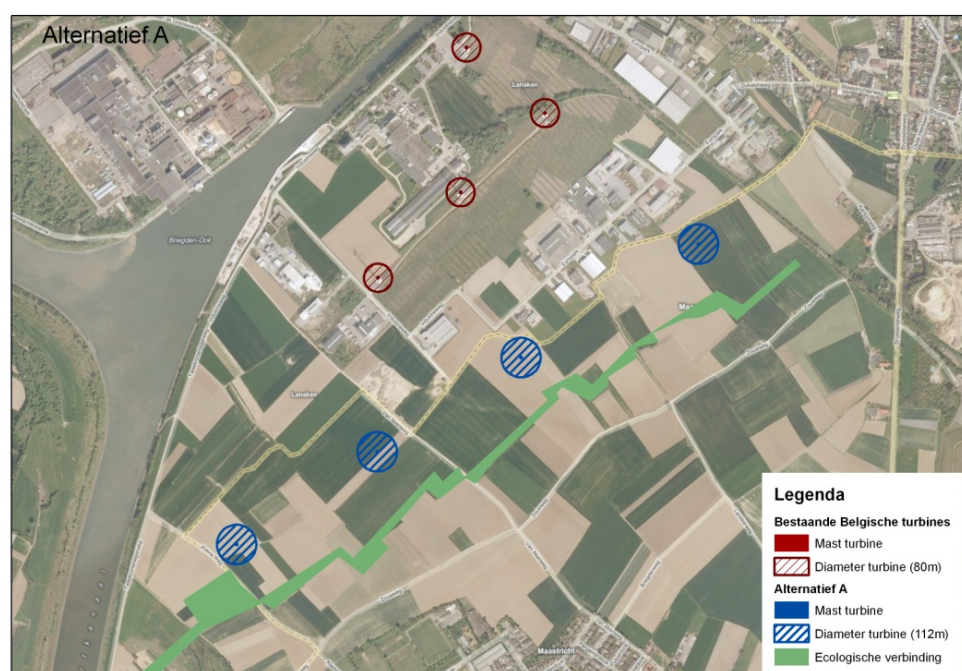
3.2.2**ALTERNATIEF A**

Alternatief A is een lijnopstelling parallel aan het bestaande park op enige afstand van de groene buffer. De aanvoerweg is tevens middenas. De turbines staan onderling op regelmatige afstand. De windturbines worden ontsloten met een nog aan te leggen grindweg die vanuit België doorgetrokken wordt naar Nederland.

In Afbeelding 3 is alternatief A weergegeven.

Afbeelding 3

Alternatief A

3.2.3

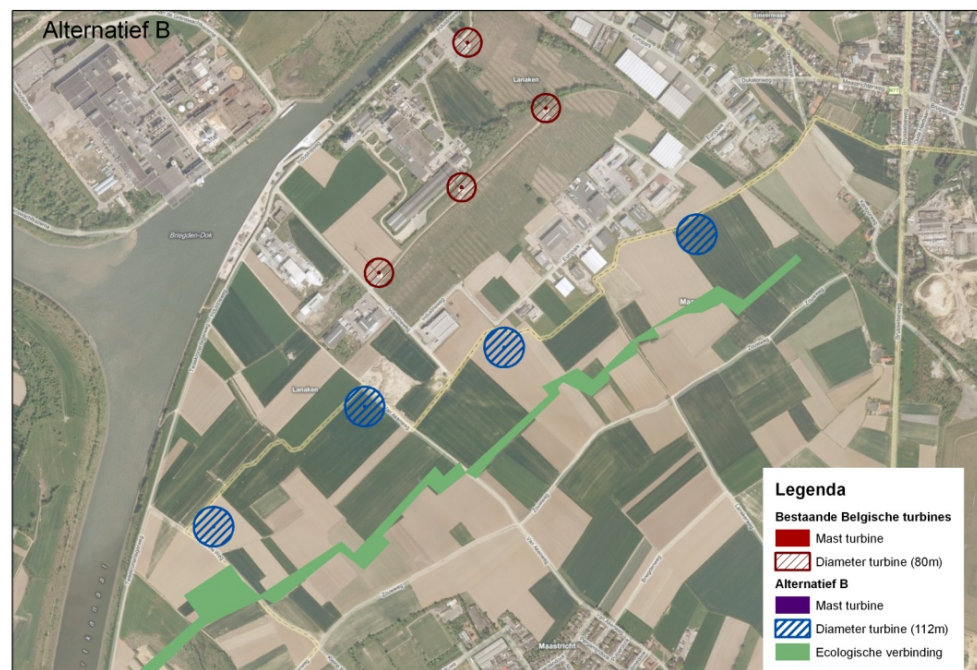
ALTERNATIEF B

Alternatief B is een vrije plaatsing van de windturbines dichtbij de landgrens. De afstand tot de groene buffer en de woonwijken in Maastricht is in dit alternatief het grootst. De windturbines worden ontsloten met een nog aan te leggen grindweg die vanuit België doorgetrokken wordt naar Nederland.

In Afbeelding 4 is alternatief B weergegeven.

Afbeelding 4

Alternatief B

HOOFDSTUK

4 Aanpak en effectbeoordeling

4.1

INLEIDING

De ontwikkeling van een windturbinepark kan leiden tot effecten voor het milieu. In het MER worden de effecten van de alternatieven op verschillende aspecten in beeld gebracht en vergeleken met de referentiesituatie.

De ontwikkeling van een windturbinepark kenmerkt zich door een aantal gevolgen voor de leefomgeving en het milieu, die in het MER aan de orde zullen komen. Het betreft:

1. Landschap.
2. Archeologie.
3. Ecologie.
4. Externe veiligheid.
5. Geluid.
6. Slagschaduw.
7. Water.
8. Energieopbrengst².

Deze aspecten zijn in de volgende paragrafen nader uitgewerkt.

4.2

RELEVANTE ASPECTEN

4.2.1

LANDSCHAP

De huidige generatie turbines heeft, gezien zijn ashoogte tot mogelijk 120 meter, een grote landschappelijk impact. De turbines zullen van veraf zichtbaar zijn. Daarnaast zal er een effect optreden op de schaal en maat van de open ruimte Lanakerveld.

Middels eerder genoemde studie heeft reeds een landschappelijke beoordeling op “stadsniveau” plaatsgevonden. In het MER wordt onderzocht wat de landschappelijk effecten zijn op gebieds - c.q. wijkniveau van de verschillende alternatieven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van fotovisualisaties van de opstelling in de alternatieven. De aansluiting bij de bestaande windturbines in België en andere ruimtebepalende elementen speelt daarbij een belangrijke rol. Waar nodig en mogelijk worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

² De energie-opbrengst en opstelling in toekomstig bedrijven terrein zijn van invloed op de uiteindelijke keuze. Hierbij geldt dat de milieueffecten van punt 1 t/m 7 zo klein mogelijk zijn.

4.2.2

ARCHEOLOGIE

In de ondergrond bevinden zich archeologische waarden, die conform vigerende wetgeving, bij voorkeur in de bodem zouden moeten worden geconserveerd ['behoud in situ']. Dat kan strijdig zijn met het voornemen om de ondergrond te verstoren.

De inventarisatie van bekende archeologische waarden door middel van bureauonderzoek zal leiden tot een archeologisch verwachtingsmodel. Dit verwachtingsmodel vormt de basis voor de effectbeschrijving in het MER.

4.2.3

ECOLOGIE

Het studiegebied ligt in de nabijheid van het Natura 2000-gebied "Overgang Kempen-Haspengouw" in België. Het voornemen is mogelijk van invloed op dit gebied. Het basisplan is gelegen direct naast het in Nederland gelegen Zouwdal. In deze zone wordt het huidige landschap behouden. Daarnaast is moerasontwikkeling in het laagste deel van het dal gepland. Het Zouwdal wordt met een groene buffer afgeschermd van het grensoverschrijdende bedrijventerrein. Deze zone met bomen, struiken en bloemrijk grasland doet dienst als ecologische verbinding en visuele afscheiding en heeft daarnaast een functie voor recreatie (wandelen en fietsen), landbouwverkeer en waterberging. Het voornemen kan effect hebben op de ecologische waarden in en rond de buffer.

Het voornemen wordt getoetst aan drie wettelijke beoordelingskaders:

1. de Natuurbeschermingswet 1998: toetsing aan mogelijk (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten; dit beschermingskader is ook van toepassing op Natura 2000-gebieden buiten Nederland bij grensoverschrijdende effecten.
2. het provinciale ruimtelijk kader van de Ecologische Hoofdstructuur: toetsing aan mogelijke aantasting van de natuurlijke kenmerken en wezenlijke waarden van EHS-gebieden.
3. de Flora- en faunawet: toetsing aan de mogelijke overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van wettelijk beschermde plant- en diersoorten.

Vanwege de mogelijkheid van grensoverschrijdende effecten, zullen tevens de mogelijke gevolgen voor de Belgisch natuurwaarden in beeld worden gebracht. Hierbij zal, binnen de wettelijke kaders, rekening worden gehouden met Belgische wet- en regelgeving.

4.2.4

EXTERNE VEILIGHEID

Bij externe veiligheid gaat het om risico's die veroorzaakt worden door een bron, zoals de geplande windturbines. In het geval van een calamiteit aan de windturbine(s) kunnen er slachtoffers vallen.

Een verkennend veiligheidsonderzoek beschrijft hoe de voorgestelde plaatsing van de windturbines zich verhoudt tot de regelgeving en neemt daarbij tevens in aanmerking welke gevolgen er zijn voor de toekomstige inrichting van het gebied.

4.2.5 GELUID

Windturbines maken geluid. Dit leidt tot een bepaalde geluidsbelasting op de bestaande en geplande woningen in de omgeving van het windpark. Daarnaast kunnen er effecten op de aanwezige natuur optreden. Beide effecten zullen in het onderzoek worden beschreven.

Er kan sprake zijn van cumulatieve effecten met andere geluidsbronnen in het gebied. Met name de cumulatie met de nabijgelegen windturbines op Belgisch grondgebied is relevant, maar ook de cumulatie met het Belgische bedrijventerrein en het nog te ontwikkelen bedrijventerrein Lanakerveld in Maastricht. Het MER gaat derhalve ook in op de cumulatieve effecten in het gebied.

4.2.6 SLAGSCHADUW

Wanneer de zon op de turbines valt zal slagschaduw optreden. Dit is een flikkerende schaduw die optreedt doordat de zonnestralen telkens worden onderbroken door de passerende rotorbladen. Deze schaduw kan als hinderlijk ervaren worden door de bewoners in het gebied.

In het onderzoek worden de slagschaduweffecten beschreven. Hierbij wordt rekening gehouden met de cumulatieve effecten met de bestaande Belgische windturbines. In het MER worden de effecten op de woningen beschreven.

Naast slagschaduw, kan er ook door schittering/weerkaatsing een negatief effect plaatsvinden. Hiermee zal in het ontwerp rekening gehouden worden.

4.2.7 WATER

De locatie van het voornemen is aangewezen als infiltratiegebied. Als gevolg van het voornemen neemt het verhard oppervlak toe. Dit kan gecompenseerd worden door de aanleg van waterberging of infiltratie.

In het MER worden de effecten op de waterhuishouding onderzocht en er worden eventuele mitigerende of compenserende maatregelen beschreven.

4.2.8 ENERGIEOPBRENGST

Het doel van de windturbines is de productie van elektriciteit. Het type turbine en de afstand van de turbines ten opzichte van elkaar hebben effect op deze elektriciteitsproductie. Ook de afstand tot het Belgische windpark heeft invloed op de elektriciteitsproductie.

In het MER wordt voor de verschillende opstellingen inzicht gegeven in de elektriciteitsproductie die men kan verwachten. Ook wordt een inschatting gemaakt van de vermeden CO₂-emissie en NO_x-emissie. Concreet betekent dat, dat hoe meer elektriciteit wordt opgewekt hoe duurzamer het windturbinepark is.

HOOFDSTUK

5 Procedure en planning

5.1

OVERZICHT M.E.R.-PROCEDURE

De realisatie van een windturbinepark is m.e.r.-beoordelingsplichtig indien het park een gezamenlijk vermogen heeft van 15 MW of meer. Het vermogen van het beoogde windturbinepark ligt onder deze drempelwaarde van het Besluit mer (12 MW). Sinds 1 april 2011 is deze drempelwaarde indicatief en moet van de 12 MW centrale worden beoordeeld of een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is. In de wet staat daarover:

“Indien een plan slechts activiteiten kent die alle beneden de indicatieve drempelwaarden vallen, dan moet per activiteit aan de hand van de selectiecriteria van de richtlijn worden beoordeeld of voor die activiteit in het plan een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is.”

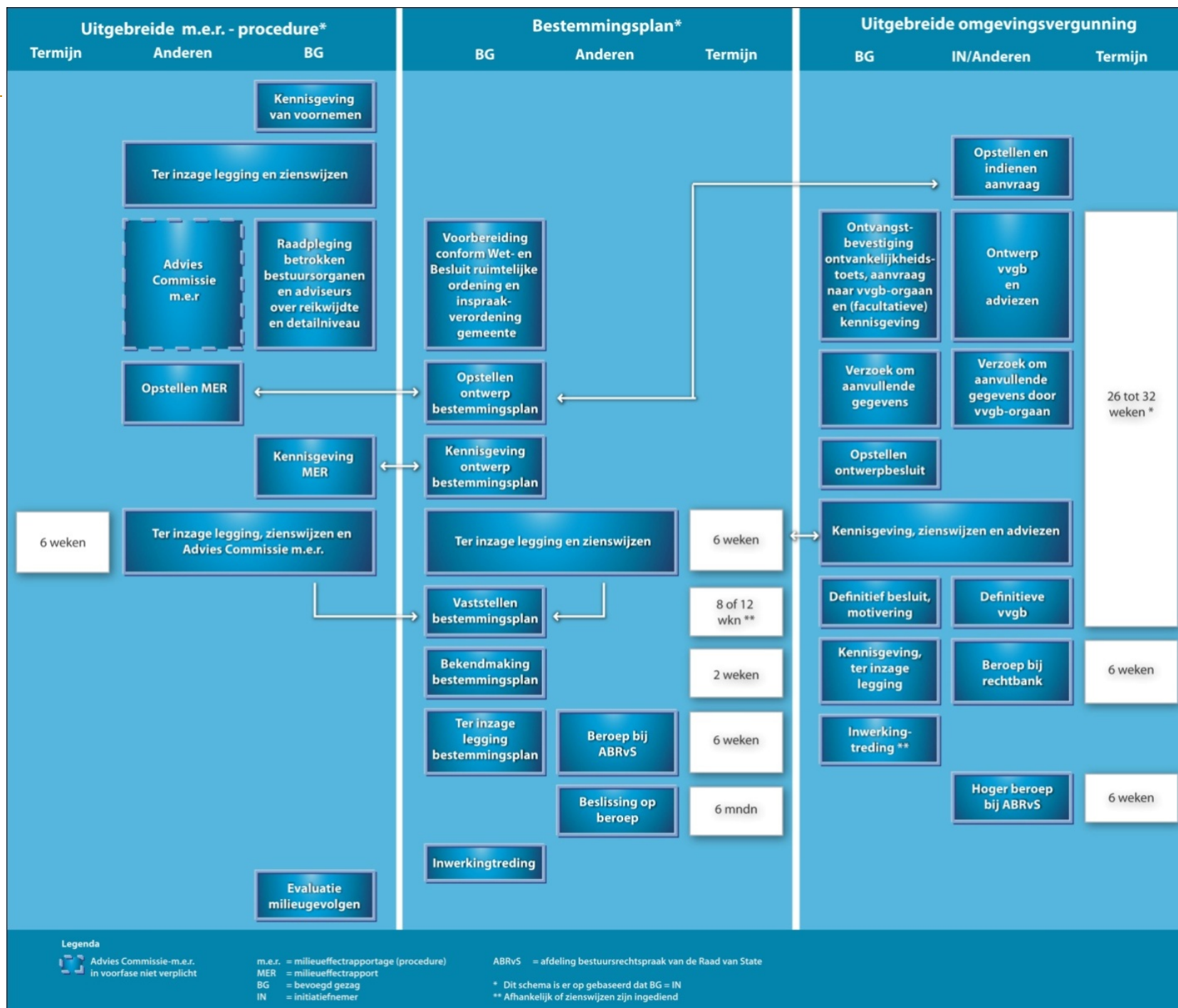
Vanwege mogelijke effecten op het Natura 2000 gebied “Overgang Kempen-Haspengouw” en omdat de partiële herziening van het Bestemmingsplan Lanakerveld mogelijk kaderstellend is voor een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit is besloten om een MER op te stellen.

**Uitgebreide m.e.r.-
procedure voor
windturbinepark**

Er zijn twee verschillende m.e.r.-procedures: een uitgebreide en een beperkte. Bij een m.e.r. voor plannen is de uitgebreide procedure van toepassing. Voor het bestemmingsplan wordt dus de uitgebreide procedure doorlopen. Als onderdeel van de voorbereiding van de ontwikkeling van het windmolenpark zullen ook de noodzakelijke stappen in het kader van de Wabo worden doorlopen. Afbeelding 5 geeft een indicatief overzicht van zowel de m.e.r.- als bestemmingsplanprocedure. Daarnaast is aangegeven hoe de procedures op elkaar aantakken in het geval dat er sprake is van een uitgebreide omgevingsvergunning.

Afbeelding 5

Overzicht m.e.r.-
bestemmingsplan- en
vergunningsprocedure

**M.e.r.-procedure nu
officieel van start****Kennisgeving en zienswijzen**

De m.e.r.-procedure is officieel van start gegaan met een openbare kennisgeving en de ter inzage legging van deze Mededelingsnotitie. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om met hun zienswijzen, een reactie te geven op de voorgestelde aanpak voor het MER.

**Raadpleging door bestuur
en adviseurs****Raadpleging**

Naast de openbare kennisgeving en ter inzage legging worden bij de planvorming betrokken bestuursorganen en wettelijk adviseurs direct geraadpleegd over de reikwijdte en detailniveau van het MER.

MER

Vervolgens wordt het noodzakelijke onderzoek uitgevoerd. De ingebrachte adviezen en zienswijzen worden, indien relevant, hierbij betrokken. Het onderzoeksresultaat wordt gebundeld in het MER. Dit MER wordt een zelfstandig rapport dat als onderbouwing dient voor de herziening van het bestemmingsplan. Belangrijk is wel dat het MER, ongeacht de presentatievorm, aan een aantal wettelijke inhoudseisen voldoet.

De inhoudseisen zijn als volgt:

- § Doel.
- § Voorgenomen activiteit en alternatieven.
- § Relevante plannen en besluiten.
- § Huidige situatie en autonome ontwikkeling.
- § Effecten.
- § Vergelijking.
- § Mitigerende en compenserende maatregelen.
- § Leemten in informatie.
- § Samenvatting.

Tervisielegging en toetsing

Dit MER is een hulpmiddel bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. Het doel van de m.e.r.-procedure is het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen in de besluitvorming. Het MER wordt samen met het ontwerp bestemmingsplan ter visie gelegd en bij de omgevingsvergunning aanvraag naar verwezen

Tijdens de tervisielegging is er gelegenheid tot het indienen van zienswijzen. Een speciaal aandachtspunt is de toetsing van het MER door de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. Uitkomst van deze toetsing is een positief of negatief advies aan het bevoegde gezag: is voldoende informatie beschikbaar voor de besluitvorming?

5.2**RAADPLEGING**

De m.e.r.-procedure begint met de publicatie van deze mededelingsnotitie, waarin Imtech als initiatiefnemer het voornemen kenbaar maakt een windturbinepark te realiseren in Maastricht. Deze mededelingsnotitie wordt 6 weken ter inzage gelegd.

In deze periode kunt u aangeven wat naar uw mening is onderbelicht dan wel ontbreekt en in het MER nader moet worden onderzocht om een goed besluit te kunnen nemen.

Gemeente Maastricht dient de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER te bepalen. Hierbij wordt gelet te op de elementen waar volgens de Wet milieubeheer in een MER aandacht aan moet worden besteed. Bij het bepalen van de reikwijdte en detailniveau van het MER raadpleegt het bevoegde gezag minstens de adviseurs en bestuursorganen die volgens het wettelijke voorschrift, waarop het plan berust, bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken (artikel 7.8 Wet milieubeheer).

Het betreft de volgende bestuursorganen:

- § Gedeputeerde Staten van Limburg.
- § België; i.c. Burgemeester en wethouders van gemeente Lanaken/Smeermaas.
- § Waterschap Roer en Overmaas.
- § VROM- Inspectie
- § Inspectie V&W Luchtverkeersleiding Nederland en in België BelgoControl.

De Commissie m.e.r. wordt tevens ingeschakeld voor een advies over reikwijdte en detailniveau van het MER.

Eventuele reacties kunnen per post worden aangeleverd aan:

Gemeente Maastricht
t.a.v. Dhr. Peter Rempelberg
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

BIJLAGE 1

Beleid en regelgeving

Europees beleid

Het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 hebben ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen de Richtlijn 2009/28/EG opgesteld (en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG). Dit beleid betekent concreet: inzet van energie uit zon, wind en water in plaats van uit olie, gas en kolen. In het kader van deze zogenaamde "Richtlijn voor hernieuwbare energie" dient iedere lidstaat een nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen vast te stellen. Met dit actieplan streeft de overheid naar verduurzaming van de productie van elektriciteit en voldoet hiermee aan het verplichte model dat door de Europese Commissie op 30 juni 2009 is vastgesteld. Dit actieplan geeft een tentatieve beschrijving van de wijze waarop Nederland zal voldoen aan de doelstelling uit de Richtlijn voor hernieuwbare energie van 14% hernieuwbare energie in 2020. Een groter gebruik van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen is een belangrijk onderdeel van het pakket van maatregelen die moeten worden getroffen om aan het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering te voldoen, en van beleidsmaatregelen om latere verplichtingen na te komen.

De strategie om er voor te zorgen dat een energievoorziening in Nederland ontstaat die duurzaam in de energievraag kan voldoen bestaat uit de volgende drie hoofdlijnen:

- § Schoner en zuiniger maken van energievoorziening door het stimuleren van energiebesparing, de productie van meer hernieuwbare energie en de afvang- en opslag van CO₂.
- § Bevorderen van goed functionerende energiemarkten waarin de afnemers van energie centraal staan en waarin volop ruimte is voor energie-innovaties op centraal en decentraal niveau.
- § Zorgen voor een goed en stabiel investeringsklimaat voor alle energieopties door middel van duidelijke randvoorwaarden en procedures en waar nodig extra stimulering.

Dit dient te leiden tot een schone, betaalbare en zekere energievoorziening. De Nederlandse overheid geeft daarbij geen blauwdruk voor een duurzame energiehuishouding maar stelt doelen en randvoorwaarden, stimuleert en regisseert.

Om het aandeel hernieuwbare energie te doen toenemen, staat een aantal instrumenten centraal;

- § De Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE) is een financieel instrument. Hernieuwbare energie in de sectoren elektriciteit, warmte en gas wordt hiermee gesubsidieerd.
- § De Verplichting Biobrandstoffen is een instrument dat een minimum aandeel voor benzine- en voor dieselvangers in de transportsector verplicht stelt.
- § De Rijkscoördinatieregeling (RCR) maakt het mogelijk om de vergunningen voor grotere energie-infrastructuur en hernieuwbare energieprojecten te coördineren. Daarmee wordt beoogd een versnelling in de vergunningverlening te realiseren.
- § De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) heeft als doel vergunningprocedures voor kleinere hernieuwbare energie-installaties te versnellen en transparantie te vergroten.

§ Het wetsvoorstel 'Voorrang voor duurzaam' heeft als doel hernieuwbare energie voorrang te geven op het energienet in geval van congestie.

In de Referentieraming Energie en Emissies 2010-2020 wordt uitgegaan van de projectie voor de lange termijn SDE die de minister van Economische Zaken in haar brief van 17 april 2009 aan de Kamer heeft gestuurd. Deze projectie behelst de indicatieve ontwikkeling van hernieuwbare elektriciteit tot en met 2020 waarbij kosteneffectiviteit een randvoorwaarde is: grootschalige bij- en meest ook van biomassa in kolencentrales, windenergie op land, en windenergie op zee domineren in dit beeld.

Relevantie ten aanzien van het voornemen

De realisatie van windmolens in Lanakerveld te Maastricht betekent een uitvoering van het voornoemde beleid.

KaderRichtlijn Water (KRW)

Het doel van de KRW is de bescherming en verbetering van de kwaliteit en een duurzaam gebruik van het oppervlakte- en grondwater in alle Europese lidstaten. In 2015 moeten de lidstaten de doelen voor de waterkwaliteit hebben bereikt. Deze 'goede toestand' heeft zowel betrekking op een goede chemische als ecologische toestand. In 2009 moeten de stroomgebiedsbeheersplannen vastgesteld zijn; in deze plannen zijn de maatregelen opgenomen om de goede toestand te bereiken.

Relevantie ten aanzien van het voornemen

Concrete maatregelen ten aanzien van het realiseren van windmolens zijn niet vastgesteld.

Verdrag van Valletta (1992)

Het Verdrag van Malta dateert van 1992 en wordt ook wel Verdrag van Valletta genoemd. Het verdrag beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. Het gaat dus om archeologische resten als nederzettingen, grafvelden, en gebruiksvoorwerpen.

Uitgangspunt van het verdrag is dat het archeologische erfgoed integrale bescherming nodig heeft en krijgt. De belangrijkste bepalingen uit het verdrag zijn:

- § Opname van de archeologie in de processen van ruimtelijke ordening (Artikel 5).
- § Financiering van archeologisch onderzoek ten laste van de ontwikkelaar (Artikel 6).
- § Communicatie met het publiek (Artikel 9).

Om het bodemarchief beter te beschermen en om onzekerheden tijdens de bouw te beperken, wordt voorgesteld om steeds vooraf onderzoek te laten doen naar de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Op deze manier kan daar bij de ontwikkeling van de plannen zoveel mogelijk rekening mee worden gehouden.

In oktober 2003 is een voorstel voor de wijziging van de Monumentenwet 1988 en enkele andere wetten naar de Tweede Kamer gestuurd. Hiermee worden de principes van het Verdrag van Malta doorgevoerd in de Nederlandse wetgeving. Op 4 april 2006 is het wetsvoorstel door de Tweede Kamer goedgekeurd en in december van dat jaar gaf de eerste kamer ook zijn goedkeuring. Op 1 september 2007 trad de Wet op de archeologische monumentenzorg in werking.

Relevantie ten aanzien van het voornemen

Bij de milieukundige beoordeling (archeologie) is rekening gehouden met (onder andere) het verdrag van Valletta. Bij de realisatie van het voornemen dient rekening te worden gehouden met de wetgeving inzake het cultureel erfgoed, zoals hierboven is aangegeven. In de toelichting van de bestemmingsplan zal hier nader op worden ingegaan.

Natuurwetgeving

De belangrijkste internationale verplichtingen op het gebied van de natuurbescherming zijn neergelegd in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen zijn gericht op instandhouding van soorten en hun leefgebieden. Het streven is gericht op de vorming van een Europees ecologisch netwerk (Natura 2000 netwerk). De soortenbescherming is in Nederland geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming wordt geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 die op 1 oktober 2005 in werking is getreden.

Vogel- en Habitatrichtlijn

De bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden is geregeld in artikel 6 van de Habitatrichtlijn. In dit artikel is een afwegingskader opgenomen, waarin is bepaald of een initiatief in of nabij een dergelijk gebied mogelijk is. Aan de hand van dit afwegingskader kan men bepalen welke aspecten in een onderzoek aan de orde moeten komen en welke maatregelen noodzakelijk kunnen zijn. Het Ministerie van LNV heeft het afwegingskader uitgewerkt in een stappenplan, Werken aan Natura 2000 (LNV, 2004).

Om artikel 6 HRL te doorlopen zijn de volgende vragen/stappen relevant:

1. Kan de geplande activiteit mogelijk gevolgen hebben voor een speciale beschermingszone? Alleen wanneer dit het geval is, is artikel 6 HRL van toepassing.
2. Bestaat de activiteit uit een voortzetting van bestaand gebruik of uit een nieuwe activiteit? In het eerste geval is artikel 6.2 van toepassing, in het tweede geval kan artikel 6.3 gelden.
3. Leidt de (nieuwe) activiteit tot significante gevolgen? Zo ja, dan is artikel 6.3 inderdaad van toepassing en is een 'Passende Beoordeling' vereist.
4. Blijkt uit de Passende Beoordeling dat aantasting van de natuurlijke kenmerken plaatsvindt of dat hierover twijfel is? In een dergelijk geval zijn de voorwaarden uit artikel 6.4 HRL van toepassing.
5. Het doorlopen van de stappen 1 t/m 3 gebeurt in het voortraject van een project, in een zogenaamde voortoets.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) voorziet in de bescherming van in het wild voorkomende inheemse plant- en diersoorten. Deze wet vervangt sinds april 2002 onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en een gedeelte van de Natuurbeschermingswet. In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen, hetgeen inhoudt dat eenieder handelingen achterwege moet laten waarvan redelijkerwijs vermoed kan worden dat deze schade toebrengen aan in het wild levende soorten.

In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden.

Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen,

te beschadigen, te vernielen of te verstoren. Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk een ontheffing te krijgen van de hiervoor genoemde verboden. Sinds begin 2005 is een nieuw vrijstellingenbesluit (AMvB) van de Flora- en faunawet in werking. Bij het beoordelen van aanvragen voor zo'n ontheffing wordt in het nieuwe vrijstellingenbesluit onderscheid gemaakt in verschillende categorieën van soorten.

Voor de soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn aangevuld met een aantal overige bedreigde en zeldzame soorten (bijlage 1 AMvB vrijstellingenbesluit) kan alleen ontheffing worden verleend, wanneer:

1. Voor de ingreep geen andere bevredigende oplossing bestaat, en
2. Sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten en
3. Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten.

Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk van de Minister van LNV vrijstelling te krijgen voor ruimtelijke ontwikkelingen. In februari 2005 is hiertoe een AMvB (Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen) in werking getreden.

Hierin worden de door de Flora- en faunawet beschermde soorten in verschillende categorieën onderverdeeld. Afhankelijk van de categorie waarin een bepaalde soort valt is een ontheffing noodzakelijk of kan een vrijstelling gelden.

Het voorgaande houdt in dat bij ingrepen met effecten op beschermde soorten, maatregelen zijn vereist die een gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten waarborgt en waarbij zoveel mogelijk wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden op beschermde soorten. Voor de beschermde soorten moet er dus altijd voor gezorgd worden dat zij hun leefgebieden behouden of nieuwe leefgebieden krijgen.

Relevantie ten aanzien van het voornemen

Het voorgaande wordt van toepassing geacht, omdat beschermde Natura2000-gebieden op circa 500 meter afstand van het plangebied liggen (België). Dit zal nader worden toegelicht en uitgewerkt in het aspect natuur.

De Flora en faunawet heeft in het stadium van de m.e.r. nog geen betekenis. Eventuele ontheffingen dienen in een later stadium verkregen te worden. Dit zal nader worden toegelicht en uitgewerkt in het bestemmingsplan.

Rijksbeleid/Nota Ruimte

De Nota Ruimte (Ministerie van VROM, 2006) bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen voor de komende decennia. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 in onder andere de Staatscourant is de Nota Ruimte formeel in werking getreden.

In de Nota Ruimte zijn de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland vastgelegd en worden de inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020 met een doorkijk naar 2030 aan de orde gesteld. In de nota worden de hoofdlijnen van beleid aangegeven, waarbij de ruimtelijke hoofdstructuur van Nederland (RHS) een belangrijke rol zal spelen. Daarnaast is in de nota is de ecologische hoofdstructuur van Nederland vastgelegd en zijn beschermde gebieden aangewezen.

De Nota Ruimte stelt ruimte voor ontwikkeling centraal en gaat uit van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. De nota ondersteunt gebiedsgerichte, integrale ontwikkeling waarin alle betrokkenen anticiperen.

Het accent verschuift van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie. De voornaamste ruimtelijke beleidsopgaven die het kabinet ziet voor de kortere en langere termijn zijn:

- § versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland.
- § bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland.
- § borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden.
- § borging van de veiligheid.

In de Nota zijn de nationale stedelijke netwerken benoemd. Het gebied Maastricht - Heerlen (met een internationale afstemming op Aken, Luik, Gent en Hasselt) is aangewezen als één van de zes nationale stedelijke netwerken. Het nationaal ruimtelijk beleid voor steden en netwerken richt zich op voldoende ruimte voor wonen, werken en mobiliteit en de daarbij behorende voorzieningen, groen, recreatie, sport en water. In het beleid en de uitvoering daarvan is het van belang dat een goede koppeling tussen verstedelijking, economie, infrastructuur, groen, recreatie, natuur, waterhuishouding, milieu en veiligheid wordt gelegd.

In deze context wordt in de Nota Ruimte opgemerkt dat bundeling van verstedelijking en economische activiteiten gewenst is. Dit betekent dat nieuwe functies of bebouwing grotendeels geconcentreerd tot stand moet komen: in bestaand bebouwd gebied, aansluitend op het bestaande bebouwde gebied of in nieuwe clusters daarbuiten. De ruimte die in het bestaande stedelijke gebied aanwezig is, moet door verdichting optimaal gebruikt worden. De openheid van het landelijke gebied dient namelijk zo veel mogelijk behouden te blijven.

Daarnaast is in de Nota Ruimte aangegeven dat het de bedoeling is dat in 2020 tien procent van de Nederlandse energiebehoefte op een duurzame manier wordt opgewekt. Het Rijk heeft de verantwoordelijkheid om deze vormen van opwekking, voor zover nodig met specifieke stimuleringsmaatregelen binnen de geliberaliseerde markt, een kans te geven.

Relevantie voor het voornemen

Naast de voortzetting van het 'compacte stad'-beleid van de gemeente Maastricht is het voornemen voor het realiseren van windmolens aan de rand van de stad een bijdrage aan het bevorderen van de ontwikkeling van duurzame energiebronnen. Daarbij is en wordt efficiënt met ruimte omgegaan. Deze ontwikkeling past dan ook binnen de uitgangspunten van de Nota Ruimte.

Nationaal Milieu- en Beleidsplan

In 2001 verscheen het vierde Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4). In het NMP4 is het doel gesteld om per 2030 de afwenteling van milieuproblemen op volgende generaties en op ontwikkelingslanden te stoppen. Dit kan worden bereikt door de grote milieuproblemen in clusters aan te pakken: energiehuishouding, biodiversiteit en hulpbronnen, milieudruk door de landbouw, stoffen, externe veiligheid, milieu en gezondheid en milieubeleid en de leefomgeving. Veranderingen kunnen worden georganiseerd via systeeminnovatie.

Relevantie voor het voornemen

Het Nationaal Milieubeleidsplan biedt geen concrete uitgangspunten en randvoorwaarden voor de realisatie van windmolens.

Beleidslijn grote rivieren

Het uitgangspunt van de Beleidslijn grote rivieren is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en maatgevende hoogwaterstanden. De Beleidslijn Grote Rivieren geldt voor alle grote rivieren en is bedoeld om plannen en projecten in het rivierbed te kunnen beoordelen. Onder voorwaarden worden zo mogelijkheden geboden voor wonen, werken en recreëren in het rivierbed. Deze voorwaarden hebben betrekking op de afvoercapaciteit van de rivier ter plaatse: nieuwe activiteiten mogen de waterafvoer niet hinderen en geen belemmering vormen voor toekomstige verruiming van het rivierbed.

De Beleidsregels Grote rivieren bieden een kader voor de beslissing omtrent de toelaatbaarheid vanuit rivierkundig opzicht die nodig is voor het verkrijgen van een vergunning op grond van de Waterwet / Waterbesluit. Het Waterbesluit bevat in de bijlagen een lijst van oppervlaktewaterlichamen in beheer bij het Rijk die dienst doen als grondslag om een begrenzing van de vergunningplicht voor het gebruik van waterstaatwerken.

Relevantie voor het voornemen

Het plangebied ligt niet in het rivierbed en de Beleidslijn grote rivieren is derhalve niet relevant voor het voornemen.

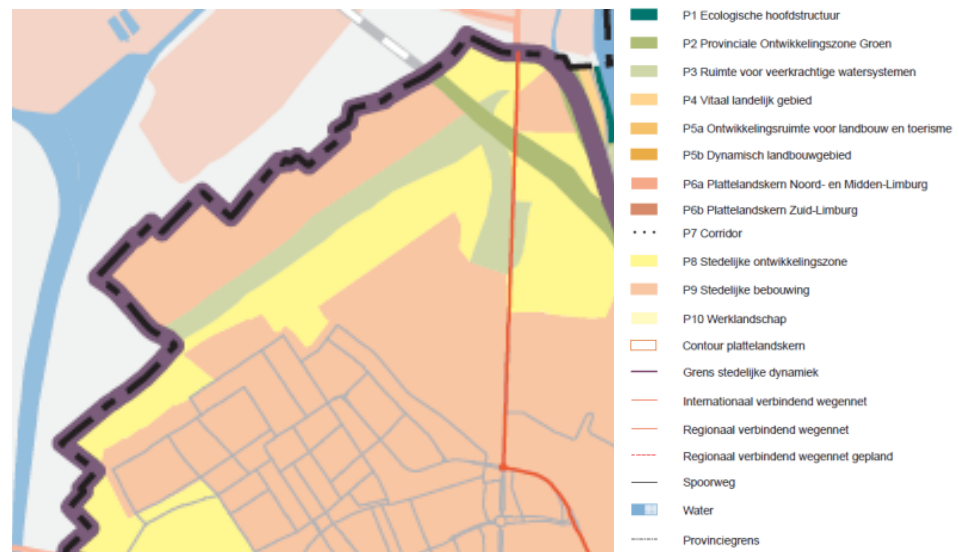
**Provinciaal beleid/
Provinciaal
Omgevingsplan Limburg
2006 (Actualisatie 2008,
2009 en 2011)**

Op 22 september 2006 is een nieuw Provinciaal Omgevingsplan (POL) vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg. Vervolgens is het nieuwe POL op 1 december 2006 gepubliceerd en daarmee in plaats getreden van het tot dan toe vigerende POL uit 2001. In 2008, 2009 en 2011 is het POL op onderdelen geactualiseerd. Net als het 'oude' POL is het POL 2006 een integraal plan dat verschillende, bestaande plannen voor de fysieke omgeving op de beleidsterreinen milieu, water, ruimte, mobiliteit, cultuur, welzijn en economie integreert. Het bevat de provinciale visie op de ontwikkeling van de kwaliteitsregio Limburg en beschrijft de ambities, de context en de hoofdlijnen van aanpak voor onderwerpen waarbij de provincie een rol speelt. Het POL 2006 is het beleidskader voor de toekomstige ontwikkelingen van Limburg tot een kwaliteitsregio.

De kwaliteitsregio Limburg wordt gedefinieerd als een regio waar het goed en gezond leven, wonen, leren, werken en recreëren is. Een regio die zich bewust is van de unieke kwaliteit van de leefomgeving en de eigen identiteit. En een regio die stevig is ingebed in internationaal verband. Ten behoeve van de kwaliteitsregio Limburg wordt ingezet op duurzame ontwikkeling. Dat is een ontwikkeling die tegemoetkomt aan de behoeften van de huidige generatie zonder de mogelijkheden van toekomstige generaties in gevaar te brengen om ook in hún behoeften te voorzien.

POL-kaart 'perspectieven'

Ter beoordeling van deze toekomstige ontwikkelingen is de zogenaamde POL-kaart 'perspectieven' vervaardigd welke onderscheid maakt in negen ruimtelijke perspectieven. Voor het plangebied is het perspectief P9: "Stedelijke bebouwing" van toepassing. Daarnaast is het plangebied gelegen binnen de grens "stedelijke dynamiek".

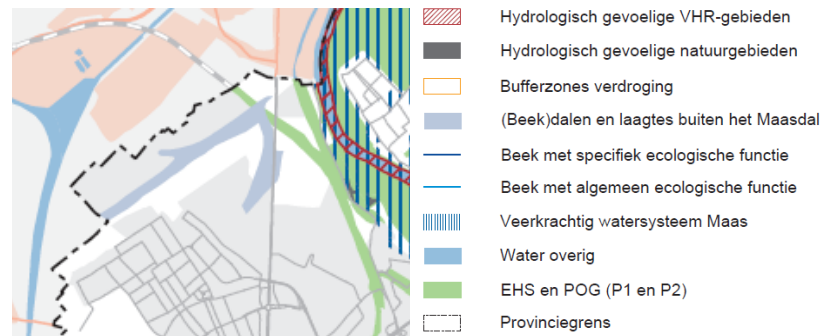
De **stedelijke bebouwing (P9)** omvat de aanwezige of als zodanig reeds bestemde woon- en winkel- en voorzieningengebieden, bedrijventerreinen en bijbehorende wegen. Er is hier in veel gevallen nog de nodige ontwikkelingsruimte. De verstedelijkingsopgave wordt voor zover mogelijk hier ingevuld, met in achtname van de randvoorwaarden vanuit het watersysteem (via de watertoets). Ook dient er aandacht te zijn voor de stedelijke wateropgaven ten aanzien van wateroverlast, afkoppeling, riolering, en ecologisch water. Binnen de bestaande bebouwing verdienen de stedelijke centrumgebieden bijzondere aandacht. Dit zijn levendige gebieden met een sterke menging van functies. Hier komt de stedelijke dynamiek bij uitstek tot uiting. Behoud en versterking van die vitaliteit van binnensteden is uitgangspunt. Bijzonder belang wordt gehecht aan de aanwezigheid in centrumgebieden van woonfuncties en stedelijke voorzieningen (publieksgerichte kantoren, stedelijke recreatie, recreatief winkelen).

Zeven stadsregio's, waaronder Maastricht, hebben de ruimte gekregen voor opvang van de **stedelijke dynamiek** in de provincie. Daar is ruimte voor stedelijke milieus, daar ligt het accent bij het bieden van een gevarieerd cultuuraanbod en hoogwaardige voorzieningen. Belangrijke economische functies horen bij uitstek hier thuis. Leefbare stadsregio's bieden aan de andere kant ook ruimte aan parken, groenstructuren en recreatiemogelijkheden. Natuur is hier vooral gebruiksnatuur. Veel aandacht verdient ook de sociale kwaliteit van de leefomgeving, zodat bewoners zich prettig, veilig en geborgen voelen. Al met al staan de stadsregio's voor grote herstructureringsopgaven om aan deze ontwikkelingen tegemoet te komen. De stedelijke dynamiek wordt aangeduid met een grens. Deze is bepaald op basis van de aanwezigheid van de natuurlijke waarden in het omliggende gebied, rekening houdend met de verwachte groei van de stedelijke functies. Soms is aangesloten bij aanwezige structuren zoals wegen om een duidelijke grens te geven. De grens is hard.

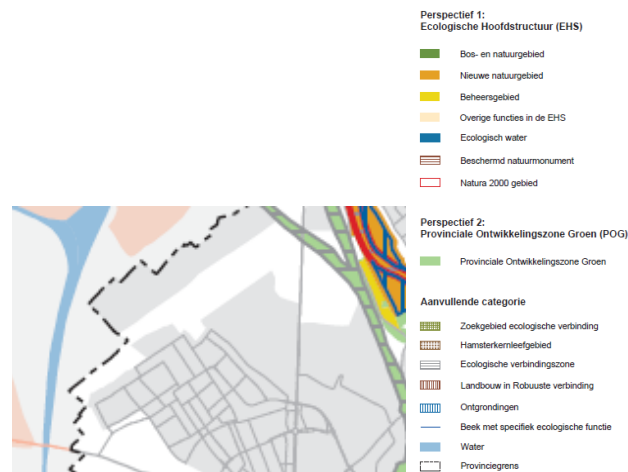
Themakaarten Blauwe, Groene en Kristallen Waarden

Om bepaalde basiswaarden te beschermen en te versterken heeft de provincie een drietal kaarten ontwikkeld waarop deze basiswaarden aangeduid worden. Het betreft de kaarten: Blauwe Waarden, Groene Waarden en Kristallen Waarden.

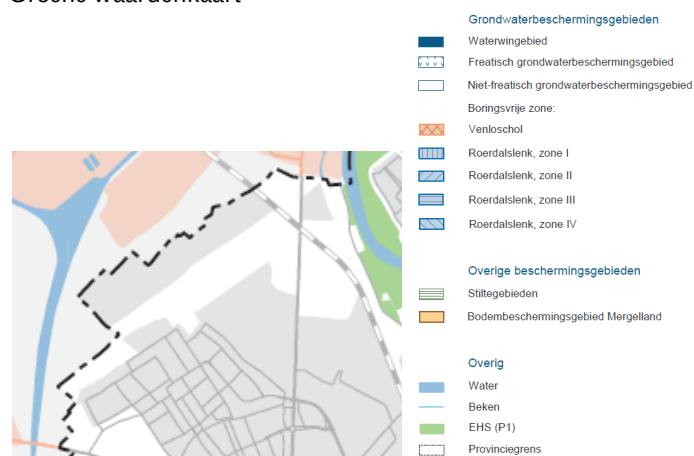
Zoals blijkt uit onderstaande uitsneden van deze kaarten zijn geen aanduidingen van toepassing op het plangebied.

Blauwe waardenkaart

Groene waardenkaart

Kristallen waardenkaart

Relevantie ten aanzien van het voornemen

Het plangebied wordt in het POL aangeduid als P9 Stedelijke bebouwing. Tevens is het plangebied gelegen binnen de grens “stedelijke dynamiek”. Het voornemen is niet strijdig met gestelde uitgangspunten en randvoorwaarden binnen dit beleid.

POL-Aanvulling wind- energie

Op dit moment bestaat er geen concreet beleid ten aanzien van geschikte locaties voor opstellingen van grote windturbines in Limburg. Derhalve heeft Gedeputeerde Staten op 1 juni 2010 besloten om een POL-aanvulling windenergie op te stellen. Het voornemen is om in het voorjaar van 2012 te beschikken over een dergelijke POL-aanvulling die de onderlegger zal vormen voor een proactieve en ontwikkelingsgerichte aanpak van windenergie in Limburg.

Deze nog op te stellen POL-aanvulling:

- § bevat een kaartbeeld met onderbouwde zoekgebieden.
- § is sturend voor de allocatie van windturbines.
- § bevat ambities.
- § biedt handvatten om de lusten van windenergie ten goede van het gebied te laten komen.
- § bevat een rolopvatting.

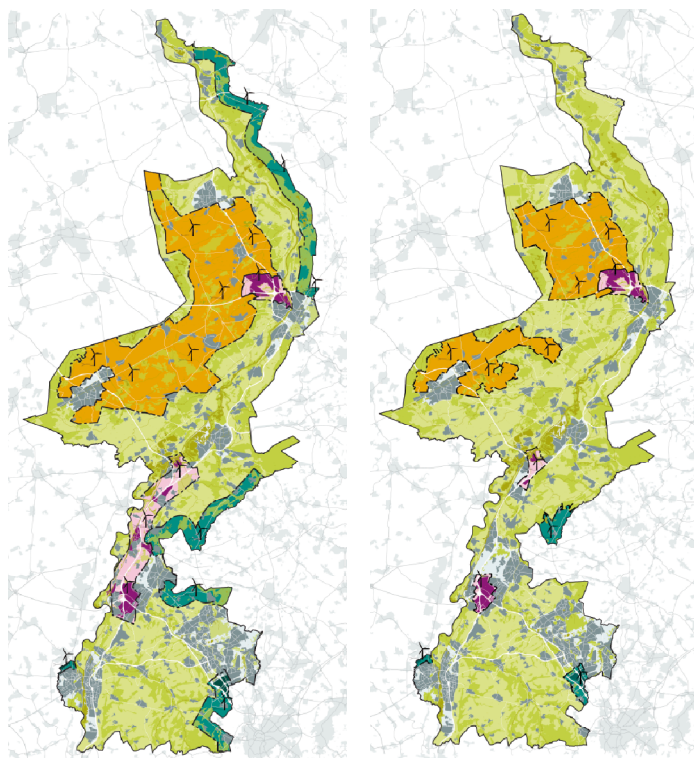
Het beleid zal betrekking hebben op grote windturbines van 80-120 meter (vanwege het windregime in Limburg (rentabiliteit) en vanwege efficiëntie). Locaties waar provinciale besluitvorming over heeft plaatsgehad staan niet ter discussie. Tot slot zal het beleid niet alle details uitwerken, wat betekent dat nadere uitwerking op locatieniveau nodig blijft.

In het kader van de nog op te stellen POL-aanvulling heeft de Provincie Limburg reeds onderzoek laten verrichten. Het rapport Landschapsadvies windenergie Limburg “Voor de Wind” is opgesteld en heeft de status van een gevraagd advies aan Gedeputeerde Staten wat kan dienen als inspiratiebron voor een op te stellen POL-aanvulling en als onderlegger voor de nota Reikwijdte en Detailniveau van het in dat verband op te stellen plan-MER. Hieronder volgt een korte samenvatting van de aanbevelingen uit het rapport.

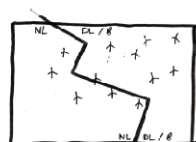
Vanuit het Limburgse landschap bezien, zijn er 3 kansrijke zones voor de plaatsing van windturbines:

- § Peelland.
- § Langs de grens.
- § Industrierreinen.

Vervolgens is rekening gehouden met landschappelijke schaal, nabijheid belangrijke natuur en recreatiegebieden als om de beleving en de activiteiten in de regio. Hieruit zijn een 8-tal voorkeursgebieden naar voren gekomen (zie onderstaand figuur).

Langs de grens

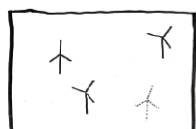
• naast de buien

• pragmatische oostelling

• op zichtafstand van de aanwezige windparken

• minimaal 3

Alle voorkeursgebieden

Voorkeursgebied "Langs de grens"

Relevantie ten aanzien van het voornemen

Het plangebied vormt een van de aangewezen voorkeursgebieden “Langs de grens”.

Hiervoor is een opstellingstypologie gedefinieerd:

- § Pragmatische opstelling.
- § Op zichtafstand van de aangelegen windparken.
- § Minimaal 3 windturbines.

Een toets ten aanzien van de POL-aanvulling windenergie kan in dit stadium nog niet plaatsvinden.

Het voornemen is in lijn met bovenstaand landschapsadvies als voorbereiding op het opstellen van de POL-aanvulling windenergie. Het voorgestane initiatief is gelegen binnen een van de gedefinieerde voorkeursgebieden en sluit aan bij de voorgestelde opstelling van de windturbines.

**Omgevingsverordening
Limburg**

Per 1 januari 2011 is de Omgevingsverordening Limburg in werking getreden. De Omgevingsverordening Limburg is een samenvoeging van de eerdere Provinciale Milieuverordening, de Wegenverordening, de Waterverordening en de Ontgrondingenverordening, die met de inwerkingtreding van deze verordening zijn ingetrokken.

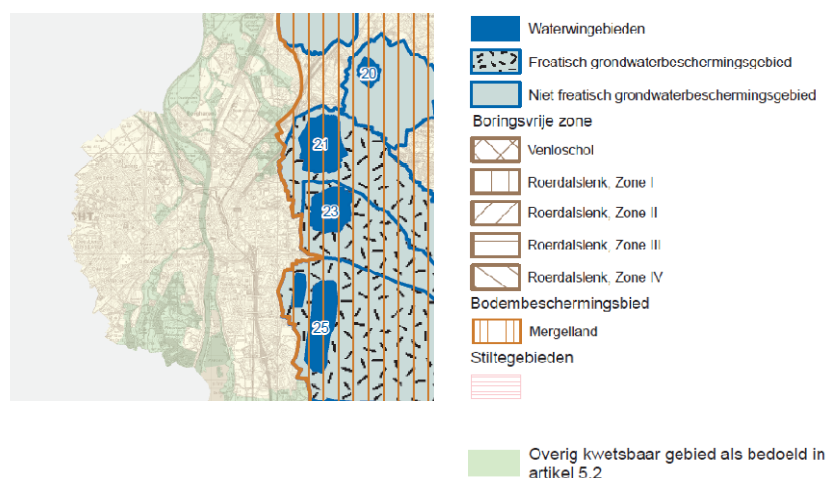
De Omgevingsverordening Limburg is echter meer dan een samenvoeging van eerdere verordeningen. Bij het opstellen van de verordening zijn diverse normstellingen geactualiseerd, zijn waar mogelijk regels vervallen en zijn zoveel mogelijk administratieve verplichtingen vereenvoudigd.

Ze bestaat uit:

- § Een hoofdstuk algemene bepalingen.
- § Een hoofdstuk beschermingsgebieden (waaronder waterwingebieden, bodem- en grondwaterbeschermingsgebieden, en stiltegebieden).
- § Het hoofdstuk water.
- § Een hoofdstuk ontgrondingen.
- § Een hoofdstuk voor ontheffing en meldingen.
- § Hoofdstukken nadeelcompensatie.
- § Een hoofdstuk met overgangs- en slotbepalingen.
- § En tot slot de bijlagen waarin de aspecten in kaart zijn gebracht.

Relevantie ten aanzien van het voornemen

Onderstaande afbeelding is een uitsnede uit de kaart beschermingsgebieden “Omgevingsverordening Limburg art. 2.1”. Zoals uit deze uitsnede blijkt is het plangebied niet gelegen in een van de gedefinieerde beschermingsgebieden.

Landschapsvisie Zuid-Limburg

In de landschapsvisie zijn voorstellen uitgewerkt om de bijzondere kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap te versterken als basis voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van het gebied. Kern van de landschapsvisie is een groen raamwerk, bestaande uit dalen, steile hellingen en beplantingen rondom de dorpen.

Dit raamwerk accentueert de natuurlijke en cultuurhistorische structuur van het landschap, biedt ruimte voor natuurontwikkeling en recreatie en verschaft de cultuurhistorische objecten een duurzaam ruimtelijk kader.

Relevantie ten aanzien van het voornemen

Deze visie is met name gericht op het landelijke gebied van Zuid-Limburg en biedt geen kaders voor de voorgenomen realisatie van windmolens in het westen van Maastricht.

Energieprogramma provincie Limburg (EPL)

In het Energieprogramma Limburg -continu winnen 2008 à 2011 à 2020- zijn de ambities van de Provincie Limburg verwoord met betrekking tot het stimuleren van energiebesparing en duurzame energie voor de periode 2008-2011, met een doorkijk naar 2020. Dit beleid is op 7 november 2008 officieel vastgesteld door de Provinciale Staten.

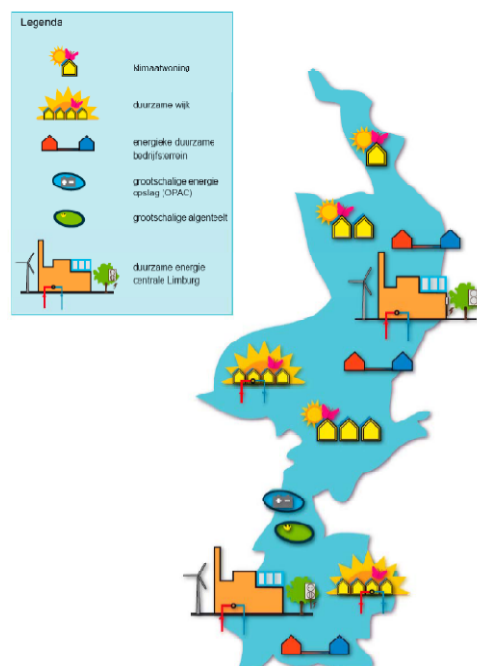
Het Energieprogramma geeft een concrete uitwerking op welke wijze de Provincie Limburg haar bijdrage kan leveren aan de ambities voor CO₂-reductie, duurzame energie en energiebesparing, zoals deze op nationaal en Europees niveau voor 2020 zijn vastgelegd. Het energieprogramma moet leiden tot daadwerkelijk 20% duurzame energieopwekking in 2020, 20% energiebesparing en in dat jaar ten opzichte van 1990 een verlaging met 20% van de CO₂-emissie. Het beleid is gericht op het besparen van energie en het stimuleren van de ontwikkeling van zonne-energie, biomassa (reststoffen), warmte/koude-opslag en kennisgeneratie.

Het Energieprogramma loopt tot 2020 en kent drie fasen. De eerste fase, die duurt tot en met 2011, richt zich op het proces van bewust worden en leren. Gezamenlijk met koplopers en initiatiefnemers wil de Provincie voorbeeldprojecten realiseren op het gebied van energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Daarna volgt de fase (die duurt tot 2016) dat meer mensen de technieken van energiebesparing en duurzame opwekking toepassen en de laatste fase (tot 2020), de versnelling, waarbij op grote schaal energiebesparing en duurzame opwekking plaatsvindt. Het Energieprogramma geeft een aantal ontwikkelingen die het mogelijk maken om in de (nabije) toekomst, economisch rendabel, duurzaam energie op te wekken en energie te besparen. Hieronder volgt een korte samenvatting van hoe de Provincie Limburg denkt dat de energiewereld van morgen er rond 2020 uitziet:

- § In Limburg zijn duizenden klimaatwoningen gerealiseerd evenals meerdere duurzame wijken. Het betreft zowel nieuwbouw als bestaande woningen die zijn aangepast. De prestatienormen voor deze woningen zijn in 2020: EPC=0 en EPL=103.
- § Productiebedrijven en de industrie besparen energie door efficiencyverbetering en de cascadering van restwarmte. Er zijn meerdere, energieke duurzame bedrijfsterreinen over de provincie verspreid. De efficiencyverbeteringen zijn doorgezet door de verdere toepassing van wkk-installaties, al dan niet met biomassa als energiebron.
- § De (duurzame) energie opwekking door consumenten is onvoldoende om de 20% duurzame energie opwekking doelstelling te realiseren. Er zullen daarom meerdere decentrale duurzame energiecentrales in Limburg gepositioneerd zijn. Deze centrales bestaan uit meerdere windturbines, grootschalige oppervlakte aan zon-pv, biomassa wkk installaties en daar waar mogelijk aardwarmteputten (geothermie) van ongeveer 5 km diep.
- § De Limburgs elektriciteits- en warmte-infrastructuur zijn veranderd op basis van grootschalige decentrale (duurzame) energie-opwekking en cascadering van restwarmte. Het elektriciteitsnetwerk is een tweeweg netwerk geworden. Dat betekent dat elektriciteit naar de gebruikers getransporteerd wordt en tegelijkertijd gebruikers grootschalig elektriciteit kunnen terugleveren zonder dat er zich problemen voordoen op het elektriciteitsnetwerk.
- § De agrarische sector, veeteelt, glas en tuinbouw vergisten in biomassa wkk-installaties hun overschot aan mest en/of groenafval. De restwarmte, de geproduceerde CO₂ en het overgebleven digistaat dienen als grondstoffen voor de algenteelt die ze in eigen reactoren / open systemen kweken. Deze algen dienen als 'feed for food' en als biomassa voor onder andere de biomassa gestookte wkk-installaties.

De Limburgse energiewereld van morgen is gevisualiseerd in onderstaand figuur.

De Provincie zal daarom door middel van onder andere dit Energieprogramma de regio trachten te inspireren, te stimuleren, te faciliteren. Ze zal investeren en regisseren. Het uitgangspunt is dat de samenleving zelfstandig dient te functioneren. Daarom zal ze alleen daar waar het proces (nog) niet in beweging is, haar invloed inzetten en het proces op gang brengen.

De Provincie Limburg richt zich op de volgende pijlers:

- § Energiebesparing.
- § Zonne-energie.
- § Biomassa.
- § Geothermie en wko.
- § Kennisgeneratie.

Windenergie zal de Provincie niet actief stimuleren, omdat initiatieven voor het plaatsen van windmolens door de markt worden opgepakt.

Relevantie voor het voornemen

De Provincie kiest voor een duurzaam en integraal energiebeleid. De visie en strategie zijn geformuleerd inclusief een globaal inzicht in de acties, instrumenten en financiële middelen die nodig zijn om de gestelde doelen te kunnen realiseren. 'Duurzaam' door de energievoorziening op de lange termijn zeker te stellen alsmede schoon en betaalbaar te houden. 'Integraal' door het beleid te richten op de ontwikkeling van een kansrijk en economisch cluster.

De DECM is een groot, duurzaam project en is één van de belangrijkste speerpunten die de provincie in het energieprogramma heeft geformuleerd om te komen tot realisatie van de daarin gestelde doelen op het gebied van (de opwekking van) duurzame energie.

**Gemeentelijk beleid/
Stadsvisie 2030**

Dit document bevat een integrale visie op de gewenste economische, sociale en ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Deze visie is een kader waarbinnen toekomstige besluiten worden afgewogen.

In juni 2005 werd de Stadsvisie 2030 vastgesteld. Daarmee staat de koers van de stad Maastricht vast. Afgesproken is om de gekozen richting regelmatig te evalueren. Daarbij zijn twee nieuwe signalen voor Maastricht geconstateerd: een demografische- en een economische transitie. Om een sociale en economische dynamiek op gang te brengen formuleert het stadsbestuur instrumenten in de geactualiseerde Stadsvisie 2030 (2008). Centraal daarbij staat de strategie van de zichzelf versterkende identiteiten.

Het stadsprofiel wordt hierbij aangescherpt. Maastricht wil een dynamische Europese stad zijn die over een goede work-life balance beschikt en waar carrières op vele terreinen mogelijk zijn. Die aanscherping loopt langs drie "magneten":

- § Maastricht cultuurstad.
- § Maastricht internationale kennisstad.
- § Maastricht stedelijke woonstad.

Bij de uitwerking van bovenstaande 3 thema's worden 3 dimensies onderscheiden: sociale stijging, vitalisering/duurzaamheid en internationalisering. Belangrijke randvoorwaarden hierbij zijn: goede bereikbaarheid, sterk imago, veiligheid en voldoende bestuurskracht.

In de Stadsvisie 2030 zijn twaalf speerpunten gepresenteerd op basis waarvan de stad zich verder dient te ontwikkelen:

- 1 Realisatie en behoud van een brede economische structuur.
- 2 Behoud van een sterk imago.
- 3 Versterking van de economische infrastructurele voorzieningen.
- 4 Naar een vitale sociaal-economische structuur.
- 5 Behoud en versterking van de sociale samenhang en participatie.
- 6 Dienstverlening en zorg op maat.
- 7 Versterking en behoud van leefbare buurten.
- 8 Versterking en behoud van de stedelijke fysieke kwaliteit.
- 9 Verbetering milieukwaliteit van de stad.
- 10 Versterken van de regionale samenwerking.
- 11 De reputatie van de stad Maastricht.
- 12 De geschiedenis van Maastricht.

Speerpunt 9: Verbetering milieukwaliteit van de stad

De compacte stad heeft diverse milieukundige voordelen: bijvoorbeeld het sparen van het open landschap en een groot potentieel voor openbaar vervoer. Het bij elkaar brengen van vele en diverse functies als wonen, werken en verkeer op een relatief klein grondgebied leidt echter ook tot uitdagingen op milieugebied, zoals luchtvervuiling, geluidsoverlast, onveiligheid en stank. Deze milieuparadox van de compacte stad is zeker in Maastricht actueel: een stad met een relatief klein oppervlak en hoge ambities. Zo is de energiehuishouding van de stad (nog) niet duurzaam. Nog lang niet alle realistische kansen op energiebesparing worden benut en de productie van duurzame energie (bijvoorbeeld zonne-energie) is nog nauwelijks van de grond gekomen.

Relevantie voor het voornemen

Resumerend kan worden gesteld dat onderhavig plan bijdraagt aan het verbeteren van de milieukwaliteit in de stad door het ontwikkelen van een centrale voor duurzame energie. Het plan past derhalve in speerpunt 9 van de Stadsvisie 2030. Dit is alleen mogelijk als de lokaal duurzaam opgewekte energie ook lokaal wordt afgezet.

NMP

Dit document beschrijft het milieubeleid van de gemeente. Doel is economische groei en gezondheid, leefbaarheid en veiligheid tegelijkertijd te ontwikkelen.

Om de bovenstaande missie te kunnen verwerkelijken is gekozen voor een strategie langs vijf lijnen:

1. de differentiatie van natuur- en milieukwaliteiten naar de kenmerken van een gebied.
2. een interactieve aanpak in het planvormingsproces.
3. een scheppend en ontwerpend natuur- en milieubeleid.
4. het benutten van kansen.
5. de integratie met de andere beleidssectoren.

Om dit natuur- en milieubeleid vorm te geven zijn milieukwaliteitsprofielen opgesteld.

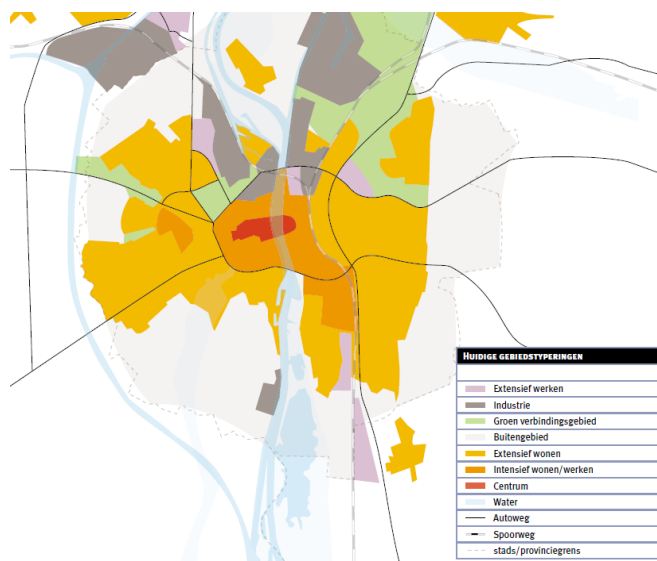
Hierin zijn de gewenste kwaliteiten van de verschillende natuur- en milieuthema's per te onderscheiden gebiedstype weergegeven. Hierdoor ontstaan gedifferentieerde natuur- en milieukwaliteiten afhankelijk van de functie (menselijk gebruik) van een gebied (milieukwaliteitsprofielen). De gewenste geluidskwaliteit van een rustige woonwijk is bijvoorbeeld hoger dan van een industrieterrein.

De gebiedstype "**Buitengebied**" is van toepassing op het plangebied, daarbij is het gelegen direct aan "**Industrie**" aan Belgische zijde.

Het "**Buitengebied**" wordt getypeerd als een gebied met functies als landbouw, natuur en (extensieve) recreatie. De gebruiksintensiteit is gematigd tot laag en de dichtheid zeer laag. Landschappelijk waardevol buitengebied bezit natuurwaarden en rust die als kwaliteit door de bewoners en bezoekers wordt gewaardeerd. Behoud en versterking van de aantrekkelijkheid van dit gebiedstype voor recreërende mensen en natuur vereist daarom in het algemeen hoge kwaliteiten van bodem, water en verstoring. Een uitzondering wordt gemaakt voor de delen waar landbouw de hoofdfunctie is. Daar kunnen de kwaliteiten matig zijn, omdat sommige agrarische activiteiten hinder met zich meebrengen.

Door extensief gebruik van de buitengebieden mag de kwaliteit van het individueel risico slecht zijn, waarbij analoog aan de werkgebieden voor minder kwetsbare objecten de kwaliteit matig geldt en voor kwetsbare objecten de kwaliteit goed.

In het gebiedstype "**Industrie**" worden milieuhinderlijke bedrijven en zware industrie geconcentreerd. Door inwaartse zonering zullen met name de omliggende woongebieden zoveel mogelijk van hinder worden gevrijwaard. Het concentreren van geluid- en geurproducerende en meer risicovolle bedrijven leidt er echter toe dat de geluid-, geur- en externe veiligheidskwaliteiten op de industrieterreinen zelf in het algemeen slecht zullen zijn. Gevoelige bestemmingen zijn hier niet gewenst en worden derhalve niet beschermd. Voor geluid betekent dit dat in dit gebied binnen als buiten geluidhinder mogelijk is. Het individuele risico kan boven de 10^{-6} liggen, omdat er geen kwetsbare objecten zijn.

Relevantie voor het voornemen

Het gebiedstype “Buitengebied” is van toepassing op het plangebied. De gebiedsomschrijving gaat daarbij in op de eigenschappen van een landschappelijk waardevol (landbouw)gebied. Bovenstaande beleid biedt geen directe uitgangspunten of randvoorwaarden voor het realiseren van vier windmolens. De eerste verwachting is dat een dergelijk initiatief niet direct in lijn is met een landschappelijk waardevol (landbouw)gebied, echter daarbij is het voornemen direct gelegen aan het gebiedstype “Industrie”. Kortom, het voornemen is niet in strijd met het bovenstaande beleid. In dit geval is alleen gekeken naar de huidige gebiedstypering. In de toekomstige gebiedstypering in 2030 van het NMP staat het gebied waar de windmolens komen aangegeven als ‘extensief werken’.

Bodembeheerplan

In Maastricht is sprake van grootschalige, diffuse bodemverontreiniging. Het Bodembeheerplan geeft aan hoe, uitgaande van de dynamiek van de stedelijke ontwikkeling, om te gaan met de diffuse bodemverontreiniging. In het bodembeheerplan zijn voor alle deelgebieden bodemkwaliteitsdoelstellingen geformuleerd.

Relevantie voor het voornemen

Voor een nadere toelichting op het aspect bodem wordt verwezen naar het aspect bodem.

Structuurbeeld en mobiliteitsbeeld

Dit Structuur- en Mobiliteitsbeeld (SMB) is een uitwerking van de ‘Stadsvisie Maastricht 2030’. Het SMB geeft niet tot in detail aan wat het ruimtelijke en het mobiliteitsbeleid van de gemeente is, maar formuleert de hoofdlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de stad.

De koers voor 2030 wordt bepaald door de kenmerken van de stad te confronteren met de drie doelen uit de Stadsvisie. De koers wordt vertaald in keuzes in het Mobiliteitsbeeld en het Structuurbeeld.

Structuurbeeld

De afgelopen decennia is aan de stad gewerkt waarbij consequent keuzes zijn gemaakt vanuit de kwaliteit, eigenheid en historiciteit van de stad. Dit beleid is erg succesvol geweest en wordt gecontinueerd. Ook in de toekomst vormt het versterken van de (ruimtelijke) kwaliteit van de stad en het landschap de basis voor het handelen.

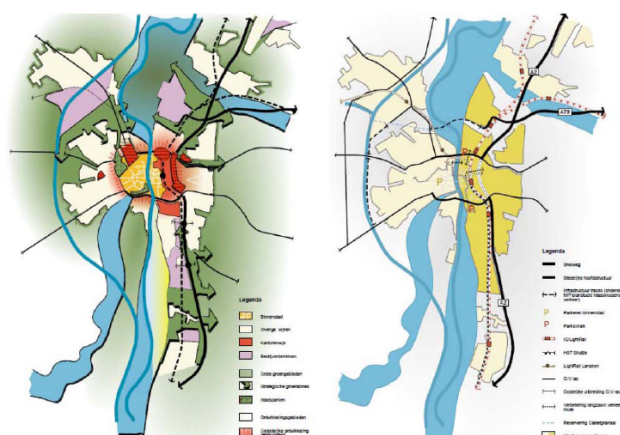
De komende jaren wordt ingezet op kwaliteitsverbetering van het bestaand stedelijk gebied. Het sleutelbegrip voor Maastricht is dan ook 'kwaliteit'.

Het toevoegen van stedelijkheid is een belangrijk middel waarmee jonge en vitale bevolkingsgroepen aan de stad gebonden kunnen worden. Maastricht mist een gemêleerde centrumrand. Door in te zetten op een geleidelijke transformatie van een aantal buurten rond de binnenstad worden deze woon- en werkmilieus toegevoegd aan de stad. Majeure projecten als Belvédère passen in dit streven naar meer stedelijke milieus rond de binnenstad.

Mobiliteitsbeeld

De bereikbaarheid van Maastricht en haar binnenstad staat onder druk en vraagt om maatregelen. Het doel is niet alleen om de bereikbaarheid, maar ook de leefbaarheid van de stad te verbeteren. Enerzijds leidt een goede bereikbaarheid tot een goede doorstroming, hetgeen bijdraagt aan (leef)milieudoelstellingen; anderzijds kan een optimaal bereikbare stad gepaard gaan met zware infrastructuur, verkeersaantrekkende werking en de dominantie van de auto waardoor de leefbaarheid in gedrang komt. Het Mobiliteitsbeeld richt zich dan ook op de juiste balans tussen leefbaarheid en bereikbaarheid.

In het beleid wordt o.a. opwaardering van de bestaande Noorderbrug voorgesteld (directe nabijheid plangebied). In de (bestaande) plannen voor het A2-project en het project Belvédère wordt rekening gehouden met een capaciteitsverruiming van het gehele Noorderbrugtracé vanaf het knooppunt Geusselt tot en met de aanlanding op de westelijke Maasoever ter plaatse van de Cabergerweg.

Links: Structuurbeeld 2030

Rechts: Mobiliteitsbeeld 2030

Relevantie voor het voornemen

Het plangebied wordt in het structuurbeeld 2030 aangeduid als bedrijventerrein, binnen het mobiliteitsbeeld 2030 wordt het gebied niet nader omschreven. Het voornemen om op de locatie windmolens te realiseren is niet strijdig met bovenstaand beleid.

Energienota 'Maastricht steekt energie in het klimaat' (Energienota)

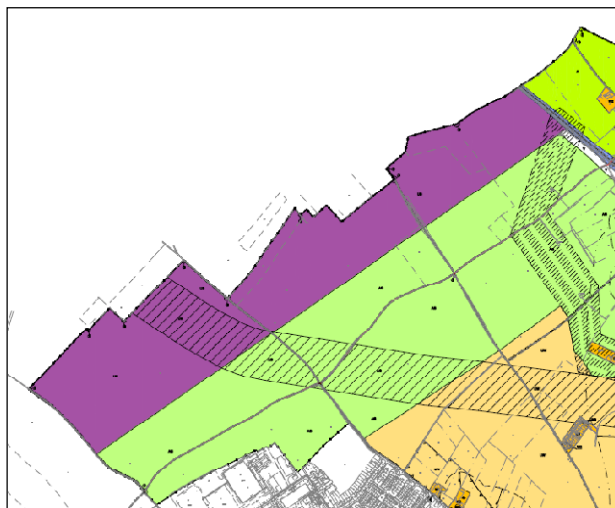
De Energienota 'Maastricht steekt energie in het klimaat' (2007) is een weergave voor de komende jaren van de visie en ambities van de stad Maastricht op het gebied van klimaat en energie. De ambities zijn helder: een klimaatneutrale gemeente in 2030 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2015. De gemeente Maastricht is zich ervan bewust dat deze opgave niet zonder de medewerking van anderen gerealiseerd kan worden. Een brede maatschappelijke samenwerking is van essentieel belang. Iedere burger, het bedrijfsleven, de industrie, de gezondheidsinstellingen en het onderwijs krijgen er vroeg of laat mee te maken. Belangrijke pijler in het streven naar klimaatneutraliteit is het terugdringen van de CO₂-uitstoot. De Energienota geeft voor verschillende doelgroepen de richting aan waarlangs die CO₂-reductiedoelstelling kan worden gerealiseerd, technisch en organisatorisch. Het oprichten van de DECL in Maastricht, waar de projectlocatie deel van uitmaakt, is een belangrijke stap in het energieneutraal maken van de stad in 2030 en kan als vliegwiel fungeren voor andere initiatieven dienaangaande.

Relevantie voor het voornemen

Het plangebied wordt expliciet als optie vernoemd in de nota en vormt hiermee een uitwerking van bovenstaand beleid.

Vigerende bestemmingsplannen

Het plangebied maakt deel uit van het vigerend bestemmingsplan "Lanakerveld" (vastgesteld door de raad van de gemeente Maastricht d.d. 28 mei 2002 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg d.d. 14 januari 2003) en heeft daarin de bestemming "Uit werken bedrijfsterrein". Voor deze bestemming geldt een uitwerkingsverplichting. Derhalve dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld.

BIJLAGE 2

Raadsvoorstel "Stand van zaken DECL en vervolgstappen"

VOLGNUMMER
17-2011

DATUM
1 februari 2011

TEAM
Mobiliteit & Milieu

CORRESPONDENTIENUMMER
2011.01558

BIJLAGEN
geen

RAADSCOMMISSIE
Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit

ONDERWERP RAADSVORSTEL
Stand van zaken DECL en vervolgstappen

STELLER
Rompelberg/350 4421
peter.rompelberg@maastricht.nl

AAN DE GEMEENTERAAD,

1. Samenvatting

Rond de jaarwisseling van 2009/2010 heeft de wethouder milieu uw Raad geïnformeerd over de aanbidding (Bidbook) van Maastricht aan de Provincie met betrekking tot de Duurzame Energiecentrale Limburg. In juni 2010 heeft de provincie de firma Imtech geselecteerd om in en rond Belvédère Maastricht een duurzame energiecentrale te realiseren, met de onderdelen wind, water, zon en biomassa. Daarmee kwam Maastricht als één van de twee winnaars uit de bus. De gehele centrale gaat duurzame elektriciteit produceren met een omvang van ca. 35.000 woningen. In het Bidbook heeft Maastricht verder nog aangegeven dat wij de realisatie van de verschillende onderdelen van de centrale zullen faciliteren in de vorm van overeenkomsten, procedures en vergunningen. Voor de waterkrachtcentrale bij Borgharen zijn reeds de benodigde vergunningen verleend, terwijl voor wind en zon concrete plannen worden ontwikkeld. Ten aanzien van de biomassacentrale moet de definitieve locatie nog door Imtech worden bepaald op het bedrijventerrein Bosscherveld. Afhankelijk van de hoogte van het gebouw past de bio-massacentrale in het bestemmingsplan Bosscherveld. Nu is het moment van besluitvorming over het project aangebroken. Ter bekrachtiging van het Bidbook, dat ten grondslag heeft gelegen aan de aanbestedingsprocedure van de provincie, stellen wij uw raad daarom voor in te stemmen met de ontwikkeling van het project en kennis te nemen van de gemeentelijke faciliteiten zoals in het Bidbook aangegeven. Indien een beroep zal worden gedaan op een gemeentelijke garantstelling, zal een afzonderlijk raadsvoorstel worden voorgelegd met als basis een grondige risicoanalyse.

2. Beslispunten

1. In te stemmen met het faciliteren van het project DECL Belvédère in het algemeen en met de realisatie van windturbines in Lanakerveld en zonnecellen op de Belvédèreberg in het bijzonder.
2. In te stemmen met de procedure tot een partiële herziening van het bestemmingsplan Lanakerveld voor de realisatie van de windturbines;
3. In te stemmen met de procedure tot afwijking van het bestemmingsplan door ons college voor de realisatie van de zonnepanelen, waarbij eventuele bedenkingen ter advies zullen worden voorgelegd aan de commissie S.O.
4. In te stemmen met de gronduitgifte voor de windturbines in erfpacht voor 15 jaar ingaande vanaf start exploitatie. Na deze periode zal bij een hernieuwde gronduitgifte de eventuele waardevermindering van het bedrijfsterrein Lanakerveld en de door de initiatiefnemer gedane en bruikbare investering in de infrastructuur worden verrekend.

3. Aanleiding

In het Energieprogramma van de Provincie Limburg heeft de Provincie aangegeven zich te willen inzetten voor een duurzaam en integraal energiebeleid. Duurzaam door de energievoorziening op de lange termijn zeker te stellen, schoon op te wekken en betaalbaar te houden. Met de ontwikkeling van de Duurzame Energiecentrale Limburg (DECL) in Limburg wil de provincie 1) een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van de klimaat-/energie-doelen, 2) de economische potentie van de zonneketen in Limburg uitbouwen, 3) de kennisketen

rondom zonne-energie verder uitbouwen en 4) de inwoners van Limburg bekend maken met nieuwe vormen van energie-opwekking. De DECL is een groot, duurzaam project en is één van de belangrijkste speerpunten die de Provincie in het energieprogramma heeft geformuleerd om te komen tot realisatie van de daarin gestelde doelen op het gebied van duurzame energie. De DECL is een energiecentrale die energie opwekt uit duurzame bronnen zoals zon, wind, water en bio-massa. Het nadeel van deze bronnen is dat ze discontinu energie opwekken. Om tot een continue productie van energie te komen zal een mix van bronnen moeten worden ingezet. Daarnaast wil de provincie de centrale op een adequate wijze inpassen in de leefomgeving, zowel ruimtelijk als sociaal- economisch. Verder wil de provincie op de locatie van de DECL een expositie/educatief centrum realiseren om de burger van dichtbij kennis te laten maken met deze vormen van energieopwekking. De rol van de provincie in het traject is die van 'aanjager' die zich specifiek richt op het faciliteren van het wegnemen van de 'onrendabele top' binnen de filosofie van het energieprogramma van de provincie. De provincie zal in ieder geval niet de rol van exploitant en/of beheerder van de DECL gaan vervullen.

Op basis van een locatie-vergunningen analyse zijn binnen de Provincie drie potentiële locaties geïdentificeerd waar de centrale geplaatst kan worden. Deze locaties zijn geografisch zodanig gepositioneerd dat een grote 'exposure' voor een deelnemende partij ontstaat. De Provincie heeft dus het voornemen een Duurzame energiecentrale Limburg te realiseren en heeft in de aanloop hiertoe een technische dialoog met gegadigde marktpartijen georganiseerd. Het doel van deze dialoog is om marktpartijen te informeren over de ambities t.a.v. de DECL en hen daarmee te prikkelen om zo te komen tot een optimale invulling van het wensenpakket van de Provincie. Voor de DECL heeft de Provincie de volgende uitgangspunten gehanteerd: 1) de centrale bestaat uit een mix van energie-opwekkers (zon, wind, water, en bio-massa), 2) de zonne-energie is gemaximaliseerd, 3) de DECL mag niet verliesgevend zijn, 4) de DECL moet continu energie opwekken, 5) het moet een net-gekoppelde centrale zijn, 6) De locatie (15 ha) van de DECL is in Limburg, 7) de DECL heeft een educatieve functie en 8) de realisatie is in 2011 tot 2015.

De technische specificatie van de gehele DECL bij aanvang van de concurrentie gerichte dialoog met marktpartijen en gemeenten/locatie-eigenaren zag er als volgt uit: 1) 32.000 m² zonnecellen, 2) 6 windturbines van 2,5 MW per stuk, 3) één bio-massa centrale van 4,6 MWe, 4) benodigde oppervlakte max. 15 ha, 5) totaal geïnstalleerd vermogen van 23,4 MWp, 6) totale verwachte productie 62,1 GWh, 7) stroom voor 20.000 huishoudens en 8) een educatief centrum. Het proces dat de Provincie heeft doorlopen ziet er globaal als volgt uit: 1) uitvoeren van een haalbaarheidsstudie (voorjaar 2008), 2) het organiseren van een marktconsultatie (najaar 2008), 3) het opstellen van een projectvisie en projectambitie (begin 2009), 4) het doorlopen van een aanbestedingsprocedure in de vorm van een concurrentie gerichte dialoog waarbij vijf marktpartijen en drie gemeenten/locatie-eigenaren betrokken waren (eind 2009).

Op basis van de haalbaarheidsstudie van de Provincie en de locatie- vergunningenanalyse in Limburg zijn drie locaties als kansrijk naar voren gekomen voor de realisatie van de DECL. Deze locaties zijn: 1) Venlo (Klaverij vier), 2) Sittard-Geleen (NED-Car terrein) en 3) Maastricht (Belvédère gebied). Op basis van deze documenten heeft overleg plaatsgevonden op bestuurlijk niveau tussen de provincie en de gemeente/locatie-eigenaar over deelname van Maastricht in het project en als potentiële locatie voor de realisatie van de DECL. Zowel Maastricht als de locatie-eigenaar heeft aangegeven te willen participeren in het project.

In het kader van de procedure hebben gegadigden aangegeven het interessant te vinden als: 1) de visie van de gemeente /locatie-eigenaar op het gebied van duurzame energie duidelijker is, 2) de DECL in een bestemmingsplan past c.q. voldoet aan ontwerpisen, 3) onteigeningsprocedures voorkomen kunnen worden, 4) de DECL kan aansluiten op duurzame ontwikkelingen in de omgeving, 5) de energie-infrastructuur geschikt is of als er bereidheid van een gemeente is om via een PPS-constructie te komen tot een geschikte infrastructuur, 6) de kosten voor de gegadigde lager zijn, 7) afname van elektriciteit gegarandeerd kan worden en 8) er meer aanbod is van bio-massa. Voor de beantwoording van deze vragen heeft de gemeente een Bidbook opgesteld. Het doel van het bidbook is 1) een overzichtelijke weergave van wat de locatie Belvédère te bieden heeft, 2) beter zicht krijgen in de potentie van de locatie, 3) het offerteprocés te versnellen, 4) een gelijkwaardige beoordeling te realiseren voor alle marktpartijen. De eisen die aan het bidbook door de provincie zijn gesteld zijn: 1) het bidbook is voor alle partijen hetzelfde, 2) de inhoud mag de procedure niet doorkruisen, 3) het bidbook dient als basis voor de onderhandelingen met iedere gegadigde, 4) de toezeggingen in het bidbook zijn onherroepelijk en kunnen niet eenzijdig worden ingetrokken.

Tijdens de procedure heeft Sittard-Geleen zich om moverende redenen uit het project teruggetrokken.

Rond de jaarwisseling van 2009/2010 heeft de wethouder milieu uw Raad geïnformeerd over de aanbidding (Bidbook) van Maastricht aan de Provincie met betrekking tot de Duurzame Energiecentrale Limburg.

Zoals eerder aangehaald heeft de Provincie Limburg een openbare aanbestedingsprocedure doorlopen, in de vorm van een concurrentie gerichte dialoog, voor de realisatie van een duurzame energiecentrale in Limburg (DECL). In het kader van deze procedure is het Bidbook DECL Maastricht opgesteld en op 14 januari 2010 aan de verantwoordelijke gedeputeerde overhandigd. Met deze aanbidding heeft ons college aangegeven dat zij graag wil meewerken aan de realisatie van de DECL en dat het gebied Belvédère e.o. daarvoor zeer geschikt is. Op basis daarvan zijn gesprekken gevoerd met marktpartijen om te komen tot een definitieve aanbidding. Het bedrijf Imtech is door de provincie als 'beste' aanbieder beoordeeld. In haar aanbidding heeft Imtech aangeboden, twee duurzame energiecentrales te willen realiseren, één in Venlo en één in Maastricht. Over deze ontwikkelingen bent u als Raad verscheidene malen door de portefeuillehouder geïnformeerd. Voor de opwekking van hernieuwbare energie in Maastricht zal gebruik worden gemaakt van vier bestaande technieken. Deze technieken zijn: een waterkrachtcentrale, windturbines, photovoltaïsche zonne-energie en een biomassacentrale.

De waterkrachtcentrale zal gerealiseerd worden in de Maas bij de stuw van Borgharen, de windturbines zijn voorzien op het bedrijventerrein Lanakerveld, de zonne-energie is gepland op de stortplaats van de Belvédère. De locatie van de biomassacentrale, en daarmee de financiële haalbaarheid, is sterk afhankelijk van de afnemer van de warmte. Op dit moment vinden oriënterende gesprekken plaats tussen Imtech en potentiële afnemers en bedrijven in Bosscherveld.

Ten aanzien van de windturbines heeft ons college in het verleden drie besluiten genomen in het kader van, 1) Quicksan Windenergie in Maastricht, 2) de Meningspeiling windenergie in Maastricht en 3) de Landschappelijke Inpassingsstudie Windenergie in Maastricht en is de Raadscommissie SMM geïnformeerd over deze besluiten.

De centrale zal voor ca. 35.000 huishoudens hernieuwbare elektriciteit produceren en is daarmee qua capaciteit de eerste in haar soort in Nederland. Voor de bouw van de centrale is een investering gemoeid van ca. € 70.000.000,-. De centrale dient vóór 2015 volledig operationeel te zijn. Hoewel de waterkrachtcentrale bij Borgharen niet door Imtech zelf zal worden gebouwd maar door de Waterkrachtcentrale Borgharen B.V. zullen deze partijen de mogelijkheden tot samenwerking nader onderzoeken.

Bidbook

In het Bidbook zijn naast het faciliteren van vergunningsprocedures, ook een drietal financiële prikkels opgenomen. Deze zijn: de zogenaamde Bankgarantie, de wijze van heffing van OZB belasting en de Legesheffing voor de omgevingsvergunning. Indien sprake is van een Garantstelling zal in een afzonderlijke Raadsnota hierop worden teruggekomen. Wat betreft de OZB is het wettelijk zo geregeld dat geen OZB wordt geheven op werktuigkundige investeringen ten behoeve van de elektriciteitsproductie. Zo is voor Windturbines het percentage werktuigenvrijstelling op 46% vastgesteld. Voor de leges geldt dat de kosten die betrekking hebben op de installaties die voorzien in de primaire opwekking van duurzame energie bij de berekening van de bouwleges buiten beschouwing worden gelaten. Aangezien de bouwkosten in dit stadium nog niet bekend zijn is op basis van globale inschattingen een berekening gemaakt. Uit deze berekening blijkt dat in totaal op de gehele DECL ca. € 527.000 minder leges wordt geheven.

Stand van zaken.

Waterkrachtcentrale

Voor de bouw van de waterkrachtcentrale hebben de betreffende overheden alle noodzakelijke vergunningen verleend vóór 1 november j.l., met het oog op de sluitingsdatum voor de zgn. SDE-regeling. O.a. de vereniging Visstandverbetering Maas heeft beroep aangetekend tegen de verleende vergunningen. Onze wethouder van

Milieu heeft de initiatiefnemer opgeroepen, gebruikmakend van diens expertise, zich in te zetten voor de optimalisatie van het systeem om de visschade te beperken tot ruim onder de wettelijke normen.

Zonne-energie

De zonne-energiecentrale is gepland op de voormalige stortplaats van de Belvédère. Voor de realisatie van de zonne-energiecentrale is een procedure tot afwijking van het bestemmingsplan (met ruimtelijke onderbouwing), (voormalig artikel 19 WRO resp. projectbesluit) de meest geëigende procedure. De keuze voor deze procedure is gebaseerd op het gegeven dat de zonne-energiecentrale voor een belangrijk deel (ca. 2/3) binnen het huidige bestemmingsplan valt.

Volgens opgave van Imtech zullen hier ca. 18.760 zonnepanelen op een framework worden opgesteld binnen een hekwerk. Eén paneel heeft afmetingen van: 1620 x 980 x 50 mm. Het effectieve oppervlak aan zonnepanelen komt daarmee op ca. 3 ha. De fundering van het framework zal bestaan uit een vlakke op de grond geplaatste bodemplaat zonder verankering in de bescherm laag van het stort plaats.

Windturbines:

De vier windturbines met een ashoogte van maximaal 120 m en een vermogen van 3MW per turbine zullen worden gerealiseerd op het bedrijventerrein Lankerveld. De opstelling zal op grond van de Landschappelijke inpassingsstudie windenergie in Maastricht in 'lijn' zijn evenwijdig aan de geprojecteerde ontsluitingsweg van het bedrijventerrein. De afmetingen van de windturbines zijn vergelijkbaar met de turbines aan Belgische zijde. Het is noodzakelijk dat een (tijdelijke) weg wordt aangelegd voor de bouw en het onderhoud van de windturbines. De ontsluiting zal naar verwachting vanuit het Belgische bedrijventerrein plaatsvinden.

In totaal zal ca. 22.000 m² grond worden uitgegeven (verkoop of erfpacht) voor de realisatie van de vier windturbines, de aanleg van de tijdelijke weg, de opstelvlakken voor de kraan, e.d. Voor de realisatie van de windturbines zal via de gebruikelijke procedure een partiële bestemmingsplanherziening (postzegelbestemmingsplan) nodig zijn. Op grond van een uitspraak van het Europees Hof van Justitie is voor de realisatie van de windturbinepark in Lanakerveld sprake van een MER-beoordelingsplicht als het park uit tenminste drie windturbines bestaat. Momenteel wordt in werkgroepverband gewerkt aan de stedenbouwkundige uitwerking van het plan.

Het stedenbouwkundig plan zal ter informatie en advies aan de Raadscommissies SMM en SO worden voorgelegd. Er wordt een gronduitgifte document opgesteld waarin ook het kostenverhaal van de gemeentelijke inzet is opgenomen. Aangezien de uit te geven grond zich zal beperken tot de footprint is er onder de wieken mogelijk sprake is van een waardevermindering van de als bedrijfsterrein uit te geven grond (indien daar bebouwing zou worden gerealiseerd). Omdat het bedrijfsterrein echter naar verwachting voorlopig niet zal worden gerealiseerd wordt voorgesteld de voor de windturbines benodigde grond voor 15 jaar in erfpacht te geven. Na die termijn zijn de turbines economisch afgeschreven en zal desgewenst een nieuwe gronduitgifte plaats vinden. Daarbij wordt dan aan de ene kant de eventuele waardevermindering van het bedrijfsterrein verrekend en anderzijds een eventuele besparing op de infrastructuur voor het bedrijfsterrein, als gevolg van de reeds op kosten van Imtech aangelegde infrastructuur. De besluitvorming inzake de herijking van de stedelijke programmering waarin onder andere ook wordt ingegaan op de bedrijventerreinen en kantorenlocaties, zal naar verwachting medio 2011 plaatsvinden.

Bio-massacentrale:

De plaats van de bio-massa centrale moet nog definitief worden bepaald aan de hand van de gewenste capaciteit, de aanvoerlijn van brandstof en de afname van warmte. Gelet op de industriële bestemming van dit deel van Belvédère past de centrale mogelijk binnen de voorwaarden van het vigerende bestemmingsplan "Bosscherveld". Ingeval afwijking van het bestemmingsplan noodzakelijk is, zal daarvoor ook een planologische procedure moeten worden doorlopen.

4. Relatie met bestaand beleid

De realisatie van de duurzame energiecentrale zal een forse impuls geven aan de doelen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de motie Klimaatneutraal Maastricht in 2030, de Energienota: 'Maastricht steekt energie in het klimaat', het Bestuursakkoord: 'Investeren in Vertrouwen 2010-2014', waarin wordt aangegeven

dat duurzaamheid in de gebouwde omgeving (in de vorm van duurzaam bouwen en energie- en klimaatbeleid) wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Daarnaast past het initiatief binnen de Herijking van de Stedelijke programmering, om nieuwe functies in te brengen in gebieden waarin vooralsnog geen andere ontwikkelingen zullen worden ontplooid.

5. Gewenst beleid en mogelijke opties

Het faciliteren van de Duurzame Energiecentrale Limburg.

6. Personeel

In het gronduitgifte document zal het kostenverhaal van de gemeentelijke inzet worden geregeld.

7. Informatie en automatisering

Niet van toepassing.

8. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

9. IBOR beheersparagraaf

De initiatiefnemer zal zelf de door haar aangelegde infrastructuur onderhouden in afwachting van een eventuele overname door de gemeente in het kader van de eventuele ontwikkeling van het bedrijfsterrein Lanakerveld.

10. Financiën

De gemeentelijke kosten worden verrekend via het gronduitgifte document. In het Bidbook is een bedrag van € 45 per m2, exclusief belastingen ter zake de levering, uit te geven "kale" grond aangegeven. Imtech zal zelf de windturbines realiseren, inclusief de benodigde infrastructuur. Ten aanzien van OZB en leges zie punt 3. Een eventuele garantstelling zal worden gebonden aan een goede risicoanalyse en separaat aan de Raad worden voorgelegd.

11. Voorstel

1. In te stemmen met het faciliteren van het project DECL Belvédère in het algemeen en met de realisatie van windturbines in Lanakerveld en zonnecellen op de Belvédèreberg in het bijzonder.
2. In te stemmen met de procedure tot een partiële herziening van het bestemmingsplan Lanakerveld voor de realisatie van de windturbines;
3. In te stemmen met de procedure tot afwijking van het bestemmingsplan door ons college voor de realisatie van de zonnepanelen, waarbij eventuele bedenkingen ter advies zullen worden voorgelegd aan de commissie S.O.
4. In te stemmen met de gronduitgifte voor de windturbines in erfpacht voor 15 jaar ingaande vanaf start exploitatie. Na deze periode zal bij een hernieuwde gronduitgifte de eventuele waardevermindering van het bedrijfsterrein Lanakerveld en de door de initiatiefnemer gedane en bruikbare investering in de infrastructuur worden verrekend.

VOLGNUMMER
17-2011

12. Vervolg / Planning

De planning is erop gericht om in 2015 het totaal aan gepland geïnstalleerd vermogen daadwerkelijk gerealiseerd te hebben. De planning voor de vergunningen voor de windturbines en de zonne-energiecentrale is gericht op eind 2011.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

De Burgemeester,

In de raadsportefeuille ligt ter inzage: Bidbook DECL Maastricht; impressies Imtech van windturbines, zonnepanelen en biomassacentrale.

Raadsvoorstel

13. Communicatie

De komst van de Duurzame Energiecentrale (en windturbines) is breed uitgemeten in de verschillende media. Rond de komst van windenergie is in 2008 bovendien een brede meningspeiling gehouden onder de bevolking en de direct omwonenden van het beoogde gebied voor de windturbines hebben begin dit jaar al een brief ontvangen over de plannen. We mogen veronderstellen dat de inwoners van Maastricht weten dat de gemeente Maastricht positief staat tegenover duurzame energie en de komst van de centrale. En dat ze op hoofdlijnen de plannen van de gemeente kennen. De plannen worden nu echter een stuk concreter en het is goed om daar de bevolking en belanghebbenden daar op korte termijn actief over te informeren. Daarvoor wordt in samenwerking met Imtech (bouwer DECL) een communicatieplan voor ontwikkeld. De eerste stap in dit kader is het door de initiatiefnemer laten presenteren van de plannen aan de buurtkaders van Malberg en oud Caberg. Daarnaast worden informatiebijeenkomsten georganiseerd waarin inwoners worden geïnformeerd over het proces en over de inhoud van de plannen. Deze eerste informatiebijeenkomst zal naar verwachting in januari 2011 plaatsvinden. Voorgesteld wordt de pers actief te informeren via het persuur.

De initiatiefnemers van de DECL en waterkrachtcentrale hebben op 29 november 2010 tijdens de Raadscommissie vergadering SMM en SO in het kader van het Duurzaamheidskompas informatie verstrekt aan de commissies.

Het voorontwerp wijziging bestemmingsplan Lanakerveld zal worden toegelicht op een informatie avond, als onderdeel van de inspraakprocedure. Daarna volgt de formele procedure waarin zienswijzen kunnen worden ingediend. Tijdens genoemde informatie avond wordt tevens het plan voor de zonnepanelen toegelicht, waarna meteen de formele procedure start met de mogelijkheid om eventuele zienswijzen in te dienen. Deze procedure is wat "lichter" vanwege de aard van het plan, het ontbreken van direct omwonenden en het gegeven dat een belangrijk deel binnen de huidige bestemming valt.

Er is een werkgroep gevormd van communicatiedeskundigen die een voorstel zal doen om maximaal draagvlak te realiseren onder de bevolking. Een voorstel van de provincie om een zgn. klankbordgroep in het leven te roepen wordt daarin meegenomen.

Op 17 februari 2011 zal een inloopavond van 19:00 tot 21:00 uur worden georganiseerd voor omwonenden, buurtkaders en overige geïnteresseerden in het Infocentrum Belvédère aan de Boschstraat 24 te Maastricht. Tijdens deze bijeenkomst worden de plannen door de gemeente, de provincie en Imtech gepresenteerd.

BIJLAGE

I

VOLGNUMMER

17 - 2011

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.1 februari 2011, team Mobiliteit & Milieu ,
no.2011.01558;

gehoord de commissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit ;

BESLUIT:

1. In te stemmen met het faciliteren van het project DECL Belvédère in het algemeen en met de realisatie van windturbines in Lanakerveld en zonnecellen op de Belvédèreberg in het bijzonder.
2. In te stemmen met de procedure tot een partiële herziening van het bestemmingsplan Lanakerveld voor de realisatie van de windturbines;
3. In te stemmen met de procedure tot afwijking van het bestemmingsplan door ons college voor de realisatie van de zonnepanelen, waarbij eventuele bedenkingen ter advies zullen worden voorgelegd aan de commissie S.O.
4. In te stemmen met de gronduitgifte voor de windturbines in erfpacht voor 15 jaar ingaande vanaf start exploitatie. Na deze periode zal bij een hernieuwde gronduitgifte de eventuele waardevermindering van het bedrijfsterrein Lanakerveld en de door de initiatiefnemer gedane en bruikbare investering in de infrastructuur worden verrekend.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van
22 februari 2011.

De Griffier,

De Voorzitter,

Raadsvoorstel

BIJLAGE 3

Geraadpleegde bronnen

- § Gemeente Maastricht, Quicksan Windenergie Maastricht, 2006.
- § Gemeente Maastricht, Collegenota Windenergie in Maastricht, 12 september 2006.
- § Gemeente Maastricht, Windenergie Maastricht, Landschappelijke inpassing windturbines, 2010.
- § Gemeente Maastricht, Raadsvoorstel Stand van zaken DECL en vervolgstappen, 1 februari 2011.
- § Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Werkprogramma Nieuwe energie voor het klimaat, 2007.
- § Ministeries van EZ, VROM, LNV, V&W en Defensie, de provinciale besturen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW), juli 2001.
- § Provincie Limburg, Energieprogramma Continu winnen 2008 à 2011 à 2020, vastgesteld door Provinciale Staten 7 november 2008.
- § Provincie Limburg, Haalbaarheidsstudie Duurzame Energie Centrale Limburg, 11 augustus 2008.
- § Provincie Limburg, Ambitiedocument Duurzame Energiecentrale Limburg, december 2008.

BIJLAGE 4

Instemming plaatsingsvoorstel

cc. RUG.

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES POSTBUS 1992, 6201 BZ MAASTRICHT

IMTECH
T.a.v. Dhr. B. Ubachs
Postbus 532
~~6400~~ AB KERKRADE

BEZOEKADRES

Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES

Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

WWW.MAASTRICHT.NL

ONDERWERP

Instemming plaatsingsvoorstel

DATUM

1 februari 2011

BIJLAGEN

overzichtstekening

VERZONDEN 24 FEB 11

BEHANDELD DOOR

PH (Peter) Rompelberg

DOORKIESNUMMER

043 350 44 21

ONZE REFERENTIE

2011.09816

E-MAILADRES

peter.rompelberg@maastricht.nl

FAXNUMMER

043 350 46 50

UW REFERENTIE

Geachte heer Ubachs/ beste Bert ,

Op 13 december 2010 is het plaatsingsvoorstel van de windturbines in Lanakerveld besproken in het ontwerpersoverleg van het team Ontwerp van de gemeente Maastricht. Tevens is het plaatsingsvoorstel van de windturbines op woensdag 12 januari 2011 besproken in het managementoverleg van de sector Ruimte.

Op basis van deze overleggen kunnen wij u mededelen dat zowel vanuit het team Ontwerp als het management van de sector Ruimte, in principe, overeenstemming is over het voorliggende plaatsingsvoorstel. Bij het gepresenteerde plaatsingsvoorstel is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

1. De opstelling van de windturbines dient plaats te vinden 'in lijn', parallel aan de hoofdstructuur (conform de Landschappelijke inpassingsstudie windenergie in Maastricht van medio 2009);
2. De hoofd elektriciteitsinfrastructuur naast en parallel aan de tijdelijke weg wordt aangelegd;
3. De opstelling van de windturbines niet plaatsvindt onder het tracé van de hoofdweg, vanwege de aanwezigheid van een archeologisch waardevol gebied dat de komende jaren door de Universiteit van Leiden zal worden opgegraven;
4. De bouwweg die ten behoeve van de plaatsing en het onderhoud van de turbines aangelegd moet worden, op het tracé van de bedrijfsontsluitingen wordt gelegd parallel aan de hoofdweg door het bedrijventerrein.

Wij willen u er uitdrukkelijk op wijzen dat het evenwel niet uitgesloten is dat het bovenbesproken plaatsingsvoorstel, op basis van de resultaten van de deelonderzoeken op het gebied van flora en fauna, veiligheid, geluid, slagschaduw, archeologie e.d., aan wijziging onderhevig is. De definitieve goedkeuring van het plaatsingsvoorstel vindt pas dan plaats, nadat alle deelonderzoeken zijn uitgevoerd en de resultaten hiervan zijn verwerkt. Dit definitief plaatsingsvoorstel zal de basis vormen voor de bestemmingsplanwijziging.

Op basis van het voorliggende plaatsingsvoorstel kan in principe overleg opgestart worden met de teams Ontwerp en Vastgoed over de grenzen van het bestemmingsplan (de plangrens), de uit te geven gronden en het gronduitgifte document.

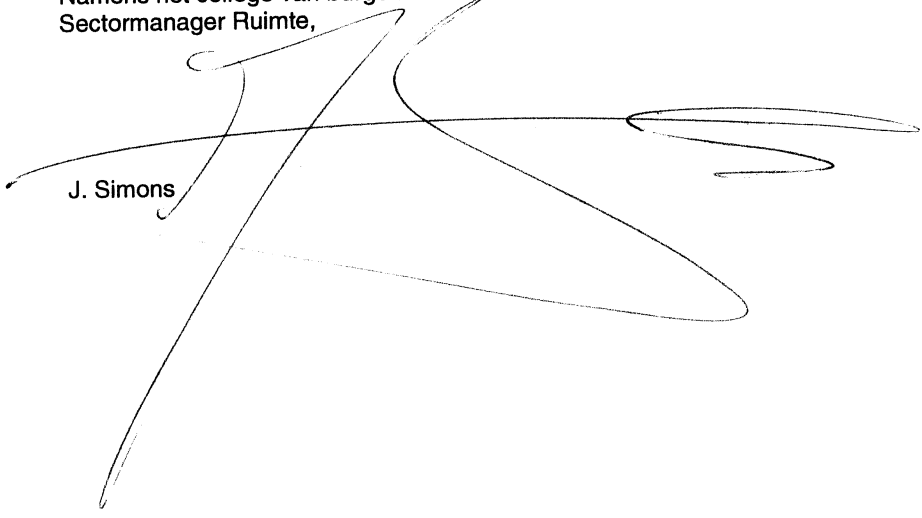
Voor vragen of een toelichting kunt u contact opnemen met Saskia Hendricks (tel. 043-3504667, e-mail: saskia.hendricks@maastricht.nl) of Peter Rompelberg (tel. 043-3504421, e-mail: peter.rompelberg@maastricht.nl).

DATUM
1 februari 2011

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,
Sectormanager Ruimte,

J. Simons

Colofon

DUURZAME ENERGIECENTRALE MAASTRICHT (DECM) Mededelingsnotitie Windpark Locatie Maastricht

OPDRACHTGEVER:

Imtech Nederland BV

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

dr. R. Argiolu
E.D. Vlaanderen MSC

GECONTROLEERD DOOR:

I.H. de Groot MSC

VRIJGEGEVEN DOOR:

drs. B.P.W. Schlangen

1 juni 2011
075529691:A.8

ARCADIS NEDERLAND BV
Beaulieustraat 22
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Tel 026 3778 911
Fax 026 3515 235
www.arcadis.nl
Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens
uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke
toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document
worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door
middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.